

Lietuvių bažnyčios New Yorke gynėjai – garbingas titulas

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA) – JAV Lietuvių Bendruomenės New York apygardos pirmininkę Ramutę Žukaitę, pasauliui pagarsinusią niekingą Aušros Vartų bažnyčios uždarymo istoriją, Amerikoje gyvenantys tautiečiai išrinko Metų žmogumi.

Pernai gruodį JAV leidžiamas savaitraštis „Amerikos lietuvis“ surengė daugiausia prie lietuviybės puoselėjimo prisidėjusio bendruomenės nario rinkimus. Elektroninius laiškus siuntę ir į redakciją skambinę leidinio skaitytojai išrinko 10 nominantų.

Vakar „Lietuvos žinių“ kalbinta R. Žukaitė pasakojo, kad žinia apie pergalę Metų žmogaus rinkimuose ją pasiekė praėjusį savaitgalį. „Kai man pasakė, net apsiverkiau – dabar reikės sunkiau dirbti“, – neslėpė moteris. R. Žukaitei kartu su bičiuliais pavyko sudominti Amerikos ir Lietuvos žmones lietuviško paveldo išsaugojimo problema, rašo „Lietuvos žinios“.

R. Žukaitės teigimu, kova dėl Aušros Vartų bažnyčios ir kitų parapijų pastatų sutelkė lietuvių bendruomenę. Anot jos, „Aušros Vartų bažnyčios New Yorke reikalai iki šiol kelia susirūpinimą. Užrakintas pas-

JAV LB New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė.

Kazio Razgaičio nuotr.

tatas griūva, pro kiaurą stogą sunkiasi vanduo. Bažnyčios likimas turėtų būti sprendžiamas New York arkivyskupijoje ir Vatikane, tačiau jau kurį laiką jokių žinių iš ten negauta. R. Žukaitei kartais kyla įtarimų, kad

šitaip elgiamasi sąmoningai, esą laukiama, kol apleista lietuvių šventovė pati sunyks. „Gal per vėlai ėmėme ja rūpintis?“ – dienraščiui nuogastavo mūsų tautietė. Bažnyčioje buvusios vertybės – skulptūros, šventųjų paveikslai, garsaus menininko Vytauto Kazimiero Jonyno vitražai – išvežtos ir laikomos sandėliuose. Lietuvos Katalikų Bažnyčia derėjosi su New Yorko arkivyskupija dėl vitražų pergabenimo į Lietuvą, tačiau kuo šie ketinimai baigėsi, R. Žukaitė tikino nežinanti. „Kilo visokių diskusijų. Manau, tai geras dalykas – žmonės pradeda rūpintis susibūrimo vietomis, salėmis, – sakė ji. – Negalime gyventi taip, kaip gyvenome iki šiol. Pasaulis keičiasi ir kyla pavojus prarasti tai, ką sukūrė mūsų seneliai ir proseneliai.“

Tarp kitų nominantų – Lietuvos garbės konsulas Floridoje, Lietuvių kultūros muziejaus įkūrėjas Stanley Balzekas, mūsų šalies generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, plastikos chirurgas, visuomenininkas Rimtas Marcinkevičius, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Regina Narušienė, buvusi prezidento patarėja Vaiva Vėbraitė.

Vizgirdas Telyčėnas

Eltos nuotr.

Prezidentas priims kandidatą į policijos generalinius komisarų

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) – Prezidentas Valdas Adamkus šiandien priims Vyriausybės pateiktą kandidatą į policijos generalinius komisarų, ilgametį sistemos darbuotoją Vizgirdą Telyčėną.

Pagal Policijos veiklos įstatymą, policijos generalinį komisarą vidaus reikalų ministro siūlymu ir Vyriausybės teikimu penkerių metų kadencijai skiria ir atleidžia prezidentas.

V. Telyčėnas, kuriam dabar 53-eji, sergėti įstatymą ėmė 1980 metais, pradėjęs darbą Vilniaus reikalų valdybos patulinės tarnybos milicininku, jis nuolat kilo karjeros laiptais, o 2001 metais buvo paskirtas policijos generalinio komisaro pavaduotoju.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-09-08

Blaivybės metų programai – 0,5 milijono litų

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA) – Skatinimas asmenis blaiviai gyventi ugdant visuomenės, ypač vaikų ir jaunimo, blaivybės nuostatas „kainuos“ 0,5 milijono litų. Tiek pinigų

prireiks Blaivybės metų programai, kurią trečiadienį patvirtino Vyriausybė, įgyvendinti.

Ši programa skirta blaivybės idėjoms įprasmiti ir skleisti, teigiamam visuomenės požiūriui į blaivybę formuoti, sveikos gyvensenos nuostatoms stiprinti.

Seimas praėjusių metų nutarimu paskelbė 2008 metus Blaivybės metais.

Bus plėtojamas valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, visuomeninių organizacijų ir bendruomenės bendradarbiavimas, skleidžiant blaivybės idėjas, diegiant jaunajai kartai sveiko gyvenimo vertybines nuostatas. Numatoma didinti visuomenės informuotumą apie alkoholio vartojimo keliamas problemas, inicijuoti blaivybės metų idėjų sklaidą.

Tikimasi, kad, įgyvendinus šią programą, daugiau vaikų, jaunimo, nėščių moterų ir kitų visuomenės tikslinių grupių bus supažindinta su žalingu alkoholio poveikiu asmens ir visuomenės sveikatai.

Planuojama įgyvendinti daug įvairių visuomenės informavimo priemonių – parengti leidinių, straipsnių, organizuoti konferencijų, sveikatingumo akcijų ir kt.

Alkoholio vartojimas šalyje pasiekė pavojingą ribą ir daro didelę žalą Lietuvos žmonių sveikatai.

Statistikos departamento duomenimis, 2006 m. vienam Lietuvos gyventojui vidutiniškai teko 11 litrų, o vienam 15 metų ir vyresniam gyventojui – 13,2 litro absoliutaus alkoholio. Mažėja asmenų, kurie nevartoja alkoholinių gėrimų arba yra blaivininkai.

Suaugusiųjų Lietuvos žmonių gyvensenos tyrimo duomenimis, niekada svaigiųjų gėrimų nevartojusių asmenų yra tik 14,2 proc.

Alkoholio vartojimas 2006 m. tapo 1,484 asmenų mirties priežastimi. Dėl neblaivių žmonių kaltės įvyksta daugybė nelaimingų atsitikimų, traumų, eismo įvykių, nelaimių. Girtavimas – socialinės rizikos šeimų palydovas, jose augančių vaikų nelaimių šaltinis.

Programos įgyvendinimą koordinuos ir vykdys Sveikatos apsaugos ministerija. Kiti vykdytojai – Švietimo ir mokslo, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo ministerijos, Narkotikų kontrolės, Statistikos, Kūno kultūros ir sporto departamentai prie Vyriausybės, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valsybinė darbo inspekcija, savivaldybės.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Lietuvių Bendruomenės Indianapolyje Kalėdos (p. 2). Naujieji 2008 metai Šv. Antano parapijoje Detroit (p. 8)
- Švietimo problema — mokyklos ir mokytojo autoritetas (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Tapybos vienišė (3) (p. 9)
- V. Krištolaitytės parodos atidarymas Vilniuje (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.34 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

INDIANAPOLIS, IN

ILB pirmininkas Jonas Beleckas ir mokyklos direktorė Irena Jucevičiūtė-Treinyš.

Kalėdos Indianapolyje

IRENA JUCEVIČIŪTĖ-TREINIENĖ

Gruodžio 15 d. vakarą oras Indianapolyje ir Indianapolio apylinkėse nieko gero nežadėjo. Iš vakaro buvo vėjuota, žvarbu, privertė be galo daug sniego. Tačiau patys drąsiausi susirinko į gruodžio 16-ąją surengtą Indianapolio Lietuvių Bendruomenės (ILB) organizuotą Kalėdų šventę.

Šiomet buvo išnuomota didžioji Indianapolio Latvių namų salė, o tai jau iš karto suteikė puošnumo šventei. Salę papuošė Indianapolio lituanistinės mokyklos Tėvėlių komitetas, už ką tikrai esam visi dėkingi. Viskas skendėjo stebukle ir Kalėdų dvasioje.

Visus susirinkusius pasveikino šventės vedantieji Aleksandra Simonaitienė ir Mindaugas Balčius, po jų sekė kaip visada šiltas ir malonus Indianapolio Lietuvių Bendruomenės pirmininko Jono Belecko žodis.

Po pirmininko kalbos ant scenos jau rikiavosi mažieji Indianapolio

Piemenėliai.

Lietuvių Bendruomenės nariai. Indianapolio lituanistinės mokyklos mokiniai paruošė kalėdinį vaidinimą „Tau, Jėzuli“. Vaikai scenoje ne tik atrodė nuostabiai (tėvėlių ir mokyt. Sigitos Nusbaum dėka), bet ir puikiai vaidino bei dainavo Kalėdines giesmes. Vaikus šventinei programai paruošė mokytojos Adrija Beleckienė ir Irena Jucevičiūtė-Treininė. Net mažiausi lituanistinės mokyklos vaikučiai šiemet paruošė mažą Kiškių šokį (mokyt. Irena Ratkienė ir Indrė Balčiūnaitė). Vaikų mokykloje šiais metais padaugėjo, tikimės, kad ir ateityje mūsų mokykla augs ir klestės, ypač, kad mokyklai nuo sausio mėnesio vadovaus Adrija Beleckienė, mat dabartinė mokyklos vadovė Irena Jucevičiūtė-Treininė naujų metų kovo mėnesį su vyru ir sūnumi išvyksta gyventi į Lietuvą.

Po vaikų vaidinimo visi šventės svečiai buvo pakviesti pasivaikinti pačių suneštais nuostabiais patiekalais. Už baro, kaip visada, stovėjo nenuilstantis ILB narys – Rymantas Guzulaitis, kuris visus vaišino lietuvišku alumi ir vynu. Visiems užkandus, šventės dalyviai buvo pakviesti į tradicija tapusią šventinę loteriją, kuriai lituanistinės mokyklos mokiniai paruošia ir paaukoja įvairių gėrybių krepšius. Šiemet atėjęs galėjai išlošti du žaislų, sporto, kino ir virtuvės krepšius. Loterija, kaip ir

Naujoji mokyklos direktorė Adrija Beleckienė.

Dainuoja Audra Kriaučiūnaitė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Paršeliai.

praėjusiais metais, sulaukė daug tiek vaikų, tiek suaugusių dėmesio. Visos surinktos lėšos bus skirtos mokyklos ir bendruomenės paramai.

Kalėdinei vakaronei einant į pabaigą buvo atskleistas ilgai laikytas siurprizas – spektaklis „Trys paršeliai ir Kalėdos“ (rež. Rūta Žekonis). Paršeliai (Rūta Žekonis, Jonas Beleckas ir Rymantas Guzulaitis) scenoje ruošėsi į svečius pas mamą sutikti Kalėdas, bet begėdis vilkas (Darius Treinys) jiems pastojų kelią ir atėmė visas suruoštas dovanas. Bet Kalėdoms esant stebuklingam metui, viską išgelbėjo Kalėdų Senelis (Aidas Kriaučiūnas). Jis ne tik atidavė paršeliams visas dovanas, bet ir Indianapolio lituanistinės mokyklos vaikams atnešė maišą dovanų. Džiaugsmui ir laimei nebuvo ribų. Kalėdų Senelis neužmiršo net ir pačių mažiausių bendruomenės narių. Dovanų gavo ir mokyklėlės mokytojai.

Ačiū visiems prisidėjusiems, kad po šios šventės visi išsiskirstytų laimingi ir pasiruošę netrumpam švenčių maratonui.

Iki kitos ILB šventės – vasario 16 – dienos minėjimo!

Maloniai prašom apsilankyti mūsų internetinėje svetainėje

www.indyLT.org

ESMINĖ ŠVIETIMO PROBLEMA – MOKYKLOS IR MOKYTOJO AUTORITETAS

ANDRIUS KUBILIUS

Prieš Kalėdas Seimo socialdemokratų frakcijos seniūnė Irena Šiaulienė pasakė, kad mokytojai iš savo problemų neturėtų daryti politikos ir, jeigu mokytojams nepatinka, kaip yra sprendžiamos mokytojų problemos, jie gali išvažiuoti į užsienį.

Tai tipiškas šiandieninės valdžios požiūris: mokytojų mažų atlyginimų problema yra ne valstybės problema, o pačių mokytojų problema. Kitaip sakant, skęstančiųjų gelbėjimas yra pačių skęstančiųjų reikalas. Arba visos mūsų gyvenimo problemos turi išsispęsti savaime.

Su tokiu ydingu požiūriu niekaip negalime sutikti. Mokytojų streikas turi būti tas žadintuvas, kuris turi mus visus pažadinti ir kuris turi priversti suvokti aiškią realybę. Šiuo metu švietimas, nepaisant garsių politikų pareiškimų, mūsų valstybėje nėra joks prioritetas. Tokia realybė yra katastrofiška. Sporto rūmų, stadionų, valdovų rūmų statyboms teikiama pirmenybė, bet ne mokyklai, ne mokytojui. Tai geriausiai atspindi skaičiai. Šių metų Nacionaliniame biudžete lėšų, skiriamų švietimui, procentas nuosekliai mažėja: nuo 25 proc. 2004 metais iki 18,9 proc. 2008 metais. Randama šimtai milijonų stadiono statyboms, tačiau nerandama pinigų mokyklų remontui. Užtenka aplankyti kelias Vilniaus mokyklas, kad suvoktum, kokiaje tragiškoje padėtyje tebėra mūsų mokyklos. Belieka tik trūktelti pečiais: kur dingio anksčiau skelbtas šūkis, kad Lietuvos tūkstantmečiui bus atnaujinta 1,000 mokyklų? Premjeras spaudoje giriasi, kad praėjusiais metais atnaujinta, berods, 40 mokyklų. Tokiais greičiais mes tikrai nieko nepasieksim.

Esminė švietimo problema – mokyklos ir mokytojo autoritetas. Mokykla ir mokytojas yra atsakingi ne tik už žinių moksleiviui perteikimą. Jie atsakingi už asmenybių ugdymą. Asmenybės ugdyme svarbiausią vaidmenį atlieka paties ugdytojo asmenybės autoritetas. Kaip gražinti mokyklos ir mokytojo autoritetą, galima ilgai ginčytis, bet keli dalykai yra aiškūs. Pirma, turi būti matomas ypatingas valdžios dėmesys mokyklai; antra, mokytojo profesija turi tapti prestižine, o tai galima pasiekti tik tada, kai mokytojų gaudami atlyginimai bus taip pat prestižiniai. Prestižiniai, lyginant su kitų profesijų darbuotojų atlyginimais.

Šiandien mokykla ir mokytojai

yra valdžios neveiksnumo įkaltai. Mokytojų atlyginimai – yra viena iš skaudžiausių viešųjų finansų problemų. Jokiais biudžeto taupymais ar jo valdymo išlaidų mažinimais nerasime tokių pinigų, kokių reikia tinkamam švietimo finansavimui. Šiuo metu stebime švietimo sistemos smukimą. Ir tai sakome ne mes, o tokie garbingi akademikai kaip prof. E. Vilkas, G. Nausėda ir R. Kuodis. Neseniai paskelbtoje atnaujintoje Lietuvos ekonomikos ilgalaikėje strategijoje jie labai aiškiai atkreipia dėmesį į valstybės viešųjų finansų problemą: „Lietuvos valdžios sektoriaus biudžeto pajamų santykis su BVP (bendras vidaus produktas — Red.) yra mažiausias ES ir pagal šį rodiklį Lietuva yra arčiau JAV ar Japonijos tradicijos, nei ‘gerovės valstybės’ tradicijos, vyraujančios išsivysčiusiose ES (ir ypač Skandinavijos) šalyse. Nepaisant to, Lietuvos valdžia mėgina finansuoti labai daug funkcijų, apimant ir tokias daug lėšų reikalaujančias sritis, kaip sveikatos apsauga ar aukštasis mokslas, kurios šalyse, turinčiose panašaus dydžio biudžetą, didele dalimi yra teikiamos privataus sektoriaus.”

Belieka tik trūktelti pečiais: kur dingio anksčiau skelbtas šūkis, kad Lietuvos tūkstantmečiui bus atnaujinta 1,000 mokyklų?

Ir to pasekmės yra tokios: „Jei viešojo sektoriaus darbuotojai ilgą laiką gauna menkas algas, jame išsivysto degradacijos procesas”. Ir išeitis iš to matoma vienintelė: „Apsisprendus dėl viešųjų programų apimties ir masto, reikia parinkti tokią mokesčių sistemą ir jos parametrus, kuri leistų surinkti reikalingas lėšas su mažiausiais ekonominio efektyvumo nuostoliais ir mažiausiais administravimo kaštais. Dabartinė mokesčių sistema pasižymi gausiomis išimtimis, kurios dažnai ir mažina ekonomikos efektyvumą, ir menkai prisideda prie socialinės nelygybės mažinimo.”

Tai gi Lietuvos viešuosiuose finansuose, kur ir turime rasti esminių švietimo problemų sprendimą, susiduriame su viena esminių – solidarumo problema. Paradoksas — svarbiausi mokesčiai Lietuvoje didesni nei Estijoje, o biudžeto pajamos yra ryškiai mažesnės. Lietuvoje 2006 m. per biudžetą buvo perskirstoma 23,4 proc. BVP, Estijoje – beveik 37 proc. BVP. Kas nemoka realių mokesčių, t.y., kas nedalyvauja tame solidarume, gerai žinome: kūrybiniai darbuotojai, patentininkai ir iš esmės visas kaimas. Jei biudžetinis perskirstymas, atsisakant išimčių ir nedidinant mokesčių, nuo dabartinių 33,4 proc. pasiektų 38 proc., kaip siūlo akademikai, biudžeto pajamos, o tuo pačiu ir galimybės didinti išlaidas valstybėje, padidėtų 3-4 mlrd. litų. Tai ir būtų sprendimas tų problemų, apie kurias mes šiandien kalbame. Reikia rimtų susitarimų ne tik dėl atlyginimų, bet ir dėl viešųjų finansų tvarkymo.

Parengta pagal spaudos konferenciją 2008 m. sausio 3 d.

ALEKSAS VITKUS

Kas ta Šengeno erdvė?

Jau kuris laikas tai šen, tai ten lietuviškoje spaudoje pasirodė žinutės apie taip vadinamą Šengeno erdvę, pagal kurią laisvas asmenų judėjimas Europoje bus leistas ne tik Lietuvos piliečiams, bet ir legaliai Lietuvoje gyvenantiems kitiems asmenims. Apie tą prasidedančią oficialią Lietuvos narystę Šengeno erdvėje gruodžio 17 d. Vilniuje pranešė Užsienio reikalų ministerijos (URM) konsulinio departamento direktorius Vytautas Pinkus.

Tai reiškia, kad nuo gruodžio 21 d. per sieną vykstantiems asmenims jau nereikia sustoti pasienio kontrolės punktuose ir pasieniečiams pateikti privalomus kelionės dokumentus, nors pasieniečiai ir toliau galės reikalauti keliaujančio į Šengeno erdvę asmens tapatybę patvirtinančio dokumento – paso, asmens tapatybės kortelės arba bent vairuotojo pažymėjimo.

Ne vienas mažiau su Europos Sąjungos potvarkiais susipažinęs skaitytojas turbūt paklaus, o kas yra ta Šengeno erdvė. Nelabai ir aš apie ją daug žinoju, kol nepradėjau jos pradų ieškoti interneto puslapiuose. Norėčiau tuo, ką apie tai suradau, pasidalinti ir su „Draugo” skaitytojais.

Prieš Pirmąją pasaulinį karą keleivis galėjo keliauti pvz., iš Paryžiaus iki pat Sankt Peterburgo be jokio paso. Karas sustabdė tą laisvę, ir tik Antrojo pasaulinio karo metu, 1944 m., egzilinės Olandijos, Belgijos ir Liuksemburgo (Benelux) valstybių vyriausybės sutarė panaikinti sienų kontrolę, tai praktiškai buvo įvykdyta tik po karo – 1948 m. Panašiai 1952 m. sutarė ir šiaurinės Europos valstybės: Danija, Švedija, Norvegija, Suomija ir Islandija, tarpusavyje atsisakydamos tų šalių piliečių pasų reikalavimo.

Ir tik 1985 m. Belgijos, Prancūzijos, Vakarų Vokietijos, Liuksemburgo ir Olandijos valstybių atstovai pasirašė sutartį, pagal kurią tų valstybių piliečiams buvo suteikta laisvė keliauti be įprastų užsienio pasų. Kadangi ta sutartis buvo pasirašyta ant prie netoli Prancūzijos, Vokietijos ir Liuksemburgo valstybių sienų sandūros, Mozelio upėje plūduriuojančio laivo „Princesse Marie-Astrid”, prie nedidelio Liuksemburgo miestelio Šengen, ji buvo pavadinta Šengen sutartimi. Po Vokietijos susivienijimo 1990 m. tą keliavimo laisvę gavo ir sovietų įtakoje buvę Rytų Vokietijos piliečiai. Netrukus prie Šengeno erdvės prisijungė ir Italija, Portugalija bei Ispanija. Jas sekė Graikija, Austrija ir visos Skandinavijos valstybės.

Š. m. gruodžio 21 d. į Šengen erdvę pagaliau buvo priimtos ir Čekijos respublika, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Malta, Lenkija, Slovėnija ir Slovakija. Kol kas bevizis keliavimas bus leidžiamas tik sausumos ar jūros keliais vykstantiems keleiviams. Lėktuvais skrendantiems keleiviams ta teisė bus suteikta tik nuo 2008 m. kovo 29 d. Numatoma, kad apie 2011 m. prie Šengen erdvės prisijungs ir Bulgarija su Rumunija.

Ką visa tai reiškia praktiškai? Prieš atsirandant Šengen sutarčiai, Vakarų Europos piliečiai, keliaujantieji į kaimynines valstybes, prie sienos turėjo parodyti arba savo valstybės ID kortelę, arba pasą. Dauguma valstybių reikalaujavo vizų, todėl prie pasienio postų susidarydavo ilgos eilės, apsunkinančios ne tik pavienius turistus, bet ir trukdančios normalų verslo pagrindo judėjimą. Šengen sutartims įsigaliojus, tokie pasienio postai daug kur buvo ne tik uždaryti, bet ir iš viso panaikinti, o tai labai palengvino tarpvalstybinio verslo eismą.

Šengen sutarties kodas ypatingais valstybinio saugumo atvejais leidžia trumpam sustabdyti bevizį keliavimą, ta teise jau keletas valstybių yra pasinaudoję. Tai įvyko 2004 m. Portugalijoje per Europos futbolo varžybas bei Prancūzijoje, švenčiant 60-ies metų D-day (invazijos) sukaktį. Ta pačia privilegija pasinaudojo ir Suomija, per 2005 m. Pasaulio lengvosios atletikos pirmenybes, o taip pat ir Vokietija 2006 m. Pasaulio futbolo pirmenybių metu.

Šengen sutarties taisyklės sudaro galimybę jai priklausančioms valstybėms dalintis informacija apie keleivius ir jų automobilius bei jų pamestus arba pavogtus dokumentus, kas labai palengvina policijos darbą sekti kokį nors galimą nusikaltėlį, jam bandant mėtyti pėdas, pasitraukiant iš vienos Šengen valstybės į kitą.

Kaip Šengen sutartis rūpinasi kiekvienos valstybės saugumu, rodo jau ir tas faktas, kad sutartis leidžia vienos valstybės policijai besivejant įtariamą nusikaltėlį įvažiuoti net iki 30 km į svetimos valstybės teritoriją.

Nors visi tie Šengen erdvės sutarties potvarkiai labai suprastins ir palengvins tos sutarties signatarių keleivių tarpvalstybinį keliavimą ir verslą, problema su Lietuvos kaimynėmis: Kaliningrado sritimi ir Baltarusija, liks problematiška, nes nė viena iš jų nėra nei ES, nei Šengeno erdvės dalyvė. Kaip sako direktorius Vytautas Pinkus, yra numatoma, jog jau kitais metais gali būti pasirašytas susitarimas, pagal kurį pasienio zonos gyventojams bus sudaryta galimybė gauti ilgalaikį pasienio eismo pažymėjimą, leidžiantį jiems vykti į Baltarusiją lankyti kapų arba susitikti su giminėmis.

„DRAUGO“ lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Sausio 13-oji – Lietuvos laisvės gynėjų diena

Prieš šešiolika metų įvyko stebuklas – beginkliai žmonės laimėjo mūšį prieš ginkluotą imperijos jėgą. Visą pasaulį tuomet sujaudino lietuvių tikėjimas, brolybė ir meilė tėvynei, kuri buvo stipresnė už svetimšalių smurtą.

Mums, tos istorijos stebėtojams, artėjant Sausio 13-ajai vėl atsisuka laikas, pasineriame į prisiminimus, apmąstymus, vėl sugrįžta tų dienų įvykiai, išgyvenimai, vaizdai, jaudulys. Sausio 13-oji giliai įsirėžusi į kiekvieno mūsų atmintį. Sausio 13-oji – Lietuvos laisvės gynėjų diena. Lietuvoje, minint šią dieną, vėl degs laužai ir žvakelės, žmonės išgyvens tų dienų ir naktų siaubą, minės žuvusiuosius.

Prabėgo jau šešiolika metų. Jūs, jaunoji karta, apie tuos įvykius žinote iš artimųjų pasakojimų, istorijos pamokų. Tačiau ir jūs neturite pamiršti, kokia kaina buvo atgauta Lietuvos nepriklausomybė ir koks laimingas žmogus, turėdamas laisvą tėvynę.

Redaktorė

JANINA DEGUTYTĖ

SNIEGUOTĄ VIDUNAKTĮ

Išėjau į snieguotą vidunaktį
Nusilenkti žemei ir dangui.

Ir šitam sidabriniam erdvės taške,
Kur kryžiuojasi vėjai ir amžiai,
Krenta snieguolės ir krenta sekundės
Į plaukus ir delnus,
Ir graužia jos kaip druska,
Ir supančioja kojas
Baltom nenutrūkstamom virvėm.
O aš ir nebėgsiu!
Tik šitam sidabriniam erdvės taške,
Kur man už pečių alsuoja namai ir medžiai,
Kur krenta snieguolės ir krenta sekundės
Man į delnus, į širdį, –
Raudonom raidėm
Tylomis rašau sniege
Vieną vardą, vieną vardą...

LIETUVA

Išėjau į snieguotą vidunaktį
Nusilenkti žemei ir dangui.

1966

„Žiburio“ lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės šventė

RAMINTA VILKIENĖ

„Apšerkšniję mūsų žiemos/Balta balta kur dairais ...“ – tai eilutės iš Salomėjos Nėries eilėraščio „Senelės pasaka“. Gruodžio 16 dieną, sekmadienį, kai Detroit Dievo Apvaizdos parapijoje vyko „Žiburio“ lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės šventė, gamta atrodė lygiai taip, kaip aprašyta šiame eilėraštyje. Neišbrendami ir neišvažiuojami sniego kalnai daugelį parapijiečių atbaidė nuo kelionės į šią šventę, bet tik ne vaikus ir jų tėvelius. Kaipgi nevažiuosi, jei pats Kalėdų Senelis į šventę turi atvykti! Jam bėpigu – su rogėmis, elniais kinkytomis ir skambalėliais nusagstytomis – tokiais sniego kalnais sliuogti. Vienas malonumas! Bet ... iki Kalėdų Seneliui atvykstant, negalvokit – nerymojom ir nenuobodžiavom.

Detroit „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokinukai su muzikos mokytojomis Ina Hudson ir Simona Gavri-

lenko bei šokių mokytoja Lele Viskantiene parodė šventinį vaidinimą „Užburtas žiemos miškas“, kuriame vaidino, dainavo ir šoko visi mokyklos mokiniai, nei vienas neliko kampeje stovėti.

Salės scenos dekoracijos iš tiesų priminė apsniigtą stebuklingą mišką, kurį savo rankomis sukūrė mokinių tėveliai. O jau kostiumų gražumėlis! Nykštukai, snaigės, angeliukai, briedžiai, eglės, sniego seniai, žvaigždutės – fotokameros nespėjo blyksėti. Kiekvienas tėtis ar mama savo mažąjį artistą norėjo įamžinti nuotraukoje.

Vaidinimui pasibaigus vaikai kvietė Kalėdų Senelį atvykti į Detroit, kur jo maži vaikučiai laukia ir „Valio, valio“ jam šaukia. O Senelis, kaip gi, kaip gi, žinoma, apsilankė. Sušoko su vaikais ratelį ir dovanų iš savo didelio raudono maišo visiems ištraukė, ir, ant kelių kiekvieną pasisodinęs fotografavosi. Kol vaikai apie Senelį tupinėjo, suaugusieji gardžiavosi lie-

Fėjos (muzikos mokytojos Simona Gavrilenco ir Ina Hudson) su Kalėdų Seneliu (Linas Mikulionis).

tuviškais valgiais, saldžiais pyragais ir karšta kavute.

Šventės metu vyko ir Kalėdinė loterija, kuriai prizus suaukojo mokyklos mokinių tėveliai. Kadangi prizai buvo vertingi ir labai jau akį traukė, tai kai kurių piniginių labai jau suplonėjo loterijos bilietus beperkant. O kas laimę patyrė – prizą išlošė – džiaugsmu nesitvėrė.

Patys besilinksmindami ir besidžiaugdami ir kitus pradžiuginome. Šventės metu buvo renkamos aukos organizacijai „Vaiko vartai į mokyklą“, kuri šelpia vaikų centrus Lietuvoje. Visos kitos Kalėdų eglutės šventės metu surinktos lėšos skirtos „Žiburio“ lituanistinės mokyklos išlaidų kymui.

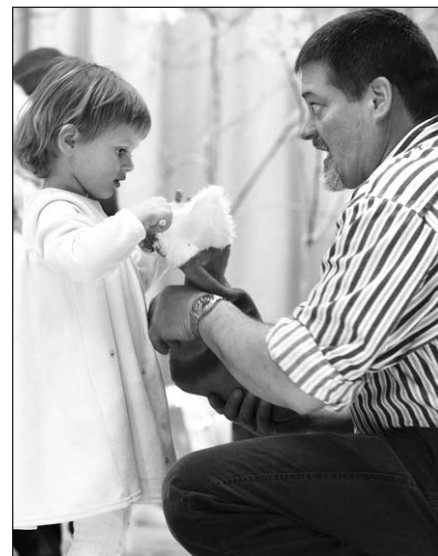
Ši tikrai balta balta Kalėdinė šventė, atnešusi tiek daug džiaugsmo mažiesiems, buvo ir prasminga. Jokios kliūtys negąsdina „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokytojų, mokinių ir jų tėvelių. Pasitelkus fantaziją, gerus norus, darbščias rankas

ir mylinčias širdis dar ne tokių sniego kalnus gali nugalėti.

Su tokiu pačiu ryžtu ir užsidegimu lauksime atvykstant Kalėdų Senelio ir kitais metais.

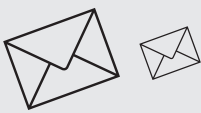
Akimirka iš Kalėdinio vaidinimo „Užburtas žiemos miškas“.

Adrija Skiotytė su tėveliu žiūri, ką Kalėdų Senelis atnešė.

Kęstučio Šontos nuotraukos

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PATIKSLINIMAS

„Draugo“ 2007 m. gruodžio 5 d. straipsnis „Šaunus vicepirminkas“ reikalingas kelių patikslinimų. Jo autorė Sigita Šimkuvienė (Sig. Šimkutė) teigia, kad „Dr. Stasys Bačkaitis vienas iš tų, kurio dėka vyksta Mokslo ir Kūrybos simpoziumai (MKS)“. Tai žymiai perdeda mano vaidmenį MKS renginiuose. Daugiausiai prie jų esu prisidėjęs rengiant VI, VII ir XII ir XIII MKS. Kituose esu dalyvavęs arba tik su pranešimais arba kaip sesijos vadovas.

Nors man teko inicijuoti ir koordinuoti kvietimą Lietuvos mokslininkams atvykti į VI MKS per tuo metu esančią LTSR valdžią ir rūpintis per SSSR ambasadą ir JAV State Departament išgauti išvažiavimo leidimus ir individualių vizų įvažiavimui į JAV išdavimą, atvykusiųjų vežiojimas vietoje gulė pagrindinai ant Washingtono Lietuvų Bendruomenės pečių. (Tais laikais visi skrydžiai iš Maskvos į JAV buvo riboti tik į Washingtono Dulles ir New York Kennedy oro uostus). Netoli šimto atvykusių mokslininkų pervežimas vyko iš Dulles oro uosto maždaug 60 km nuo Washingtono į miesto centre esančias autobusus ir geležinkelio stotis. Kadangi atvykėlių dar laukė ilga kelionė iki Čikagos, žinant to meto finansines iš Lietuvos atvykusiųjų galimybes, washingtoniečiai parūpino jų kelionei sumuštinis, gėrimus ir tam tikrais atvejais — kišenpinigius. Panašiai, washingtoniečiai taip pat pasirūpino geležinkeliais bei autobusais grįžtančiųjų pervežimu atgal į oro uostą ir daugeliu atvejų — jų apnakvyndinimu. Šias kelias dienas trunkančias paslaugas organizavo ir atliko washingtoniečiai: Audronė Pakštienė, Ona Adomavičienė, Kazys Almenas, Pranas Baltakis, Antanas Dundzila, Teresė Landsbergienė, dr. Juozas Laukaitis, Tadas ir Meilė Mickai, Vėjūnė Svotelytė, dr. Vitolis Vengris, ir Elvyra Vodoplienė. Išlaidos, susijusios su šiuo pervežimu, buvo padengtos iš vietinės bendruomenės išdo bei individualių asmenų. Tad jokių būdu negaliu prisiimti šio man straipsnio autorės viso skiriamo nuopelno.

Kiek prof. Vaičaitis prisidėjo prie pervežimo organizavimo į New Yorką, nežinau, kaip ir nežinau, kas ir kaip organizavo šį milžinišką sutikimo ir pervežimo darbą Čikagoje. Tuo pačiu reikia paminėti ir padėkoti Valdui Kančiui, tuo laiku tarnavusiam SSSR ambasadoje Washingtone, kuris, rizikuodamas savo tarnyba bei patikimumu, pasigėrėtinai gerai koordinavo ir laiku sutvarkė mūsų prašymą išrūpinti Lietuvos mokslininkams išvykimo leidimus Maskvos saugumo ir užsienio reikalų ministerijos labirintuose.

Straipsnio autorė taip pat paminė, kad man „...Kauno Technologijos universitetas Lietuvoje suteikė garbės daktaro laipsnį už KTU Admi-

nistravimo fakulteto įsteigimą, jo nuoširdžią pagalbą.“ Šis teiginys taip pat reikalingas patikslinimo. Aš šio fakulteto neįsteigiau, bet padėjau ten 1991 m. esančiam neaiškos paskirties KTU departamentui persiformuoti į Administravimo fakultetą. Šis departamentas po nepriklausomybės atstatymo turėjo KTU vadovybės paskirtį pradėti ruošti Lietuvos įstaigoms mašinraštininkes ir sekretores. Aš pastebėjau, kad tai būtų brangaus talento eikvojimas. Patariau pradėti JAV tipo biznio mokyklą, kur gimnazijas baigusios mergaitės galėtų siekti biznio vadovavimo ir administravimo karjeros pagal JAV bakalauro ir magistro laipsnių programas. Šia pastaba departamento vadovai susidomėjo ir prašė padėti. Pagal sutarimą, sugrįžęs į JAV, sudariau būsimam Administravimo fakultetui Patariamąją Tarybą ir kelių mėnesių bėgyje pateikėme reikalingą kursų sąrašą, kiekvienam kursui dėstomą turinį, sekant dešimties geriausių JAV biznio mokyklų programų modeliais. Padėti šiam procesui įsibėgėti sutelkėme ir persiuntėme gana didelį kiekį reikiamos literatūros dėstymui bei suradome eilę amerikiečių ir lietuvių kilmės profesorių, kurie kartais trumpesniems, kartais ilgesniems laikotarpiams savanoriškai nuvykdavo į šį ką tik gimusį fakultetą pasidarbuoti (kartais jų būdavo ten net septyni). Po maždaug pusantrų metų į šį fakultetą įsijungė ponios Audronės Pakštienės dėka Baltijos Viešojo (Public) Administravimo institutas kaip Viešojo administravimo departamentas. Jam ilgam laikui vadovauti nuvyko iš Floridos universiteto prof. dr. Jasaitis.

Šio įsijungimo dėka žymiai praplėtė profesūros apsikeitimo programos net su daugiau negu puse tuzino JAV universitetų. Šis fakultetas, nors jo vardas dabar pakeistas į Socialinių mokslų fakultetą, yra vienas iš didžiausių ir technologiškai moderniausių administravimo mokslų fakultetų visoje Lietuvoje su daugiau nei 3 tūkst. moterų ir vyrų studentų ir su filialais keliuose Lietuvos provincijos miestuose. Fakultetas dabar siūlo bakalauro, magistro ir daktaro mokslines programas edukologijos, sociologijos, vadybos, verslo ir viešojo administravimo srityse bei dirbantiems ir verslo organizacijoms profesinio tobulinimosi verslo ir viešojo administravimo kursus.

Nors su šio straipsnio turiniu nebuvau susipažinęs, kol jis nebuvo išspausdintas „Drauge“, turiu atsiprašyti visų asmenų, susijusių su trylikos MKS rengimu ir darbais, dėl man prisegto didelio, o iš tikrųjų tik labai maža dalimi prisidėjusio, vaidmens Mokslo ir Kūrybos simpoziumų organizavime.

Stasys Bačkaitis
Great Falls, Virginia

APIE GUADALUPE — MEKSIKOS ŠILUVĄ

2007 metų gruodžio 19 dienos „Drauge“ Alekso Vitkaus vedamajame „Guadalupe – Meksikos Šiluva“ yra klaidingos informacijos, kurią norėčiau atitaisyti. A. Vitkus rašė, kad „Diego pririnko pilną savo iš kaktuso šakų supintą krepšį rožių, kurias moteris gražiai išdėstė, po to nusiuntusi žmogų pas vyskupą. Kai vyskupo rūmuose Diego tas gėles pabėrė ant grindų, iš jų susidarė gražus Marijos paveikslas, lygiai toks pats, koks dabar stovi Guadalupe Marijos bazilikoje ant Tepeyac kalnelio.“

Diego neturėjo iš kaktuso supinto krepšio. Marija gražiai sudėstė rožes į jo apsiaustą. Nuvykęs pas vyskupą Diego atsegė savo apsiaustą ir rožės išbiro ant grindų. Marijos atvaizdas, kaip ji buvo pasirodžiusi Diego, dabar toks pat pasirodė ant apsiausto. Apsiaustas yra išlikęs iki šandien ir kabo Guadalupe bazilikoje po stiklu. Jis nėra „sieninis paveikslas arba freska“, kaip rašo A. Vitkus, bet apsiaustas su Marijos atvaizdu.

Apsiaustas kabojo 116 metų be jokio apsaugos stiklo apsaugančių jį nuo degančių žvakių, lūpų, rankų, rožinių ir kitų dalykų, kuriais žmonės lietėsi prie jo. 1780 metais vienas daktaras pakvietė geriausius indėnų audėjus išausti tokius apsiaustus ir ant kiekvieno nudažė Marijos paveikslą. Pakabino juos įvairiuose pastatuose, netoli bazilikos, kad tas pats

klimate ir sąlygos galėtų juos paveikti. Po 7 metų spalvos nubluko, dažai nukrito ir medžiagos sudilo.

1921 metais bomba, paslėpta gėlių puokštėje ant altoriaus po apsiaustu, sprogo. Didelis bronzinis kryžius buvo sulenktas, bet apsiausto stiklas nesutrūko. Nepaisant kokia temperatūra aplink jį, Marijos atvaizdas visada būna 98,6 laipsnių, normalaus kūno temperatūros.

Daug kartų padidinta Marijos akių nuotrauka parodo Juan Diego ir vyskupą jose, tuo momentu, kai jos atvaizdas pasirodė ant apsiausto. Pažvelgę į Marijos veidą pajuntame jos motinišką meilę. Tai meilė, kuri atvertė Meksikos indėnus nuo jų brutalių papročių. Per metus aztekai nužudydavo 1,000 žmonių, vaikų, kad galėtų juos paaukoti saulei. Išvydę nuostabų Marijos atvaizdą, kurioje ji užstoja saulę, jie susiprato, kad tai yra ženklas sustabdyti nekaltųjų žudymą ir atsivertė.

Yra įdomių knygų, kurios suteikia daug tikslios informacijos, pavyzdžiui „A Handbook on Guadalupe, kurią išleido Franciscan Friars of the Immaculate“ 1997 metais, New Bedford, MA. Linkiu, kad visi rašantys į „Draugą“ susipažintų su faktais prieš rašant.

Bernadeta Miliauskaitė-Harris
Worcester, MA

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname. Jūsų laiškų laukiame redakcijos adresu arba elektroniniu paštu: **redakcija@draugas.org**

NUOMONĖ

DABARTINĖ GLOBALINIO ATŠILIMO PADĖTIS

ZENONAS PRŪSAS

Globalinio atšilimo problema vis didėja. Bandydamas sutaupyti „Draugui“ popierių ir jo puslapių skaičių, bandysiu šią problemą apibendrinti keliomis eilutėmis ir atsakyti į keletą svarbesnių klausimų.

Pavyzdžiui, ar etanolis (etilo alkoholis) galėtų pakeisti benzina kaip pagrindinis automobilių kuras? Abiem atvejais automobilyje pagrindiniai degimo produktai yra anglies dvideginis ir vanduo. Todėl jei anglies dvideginis yra tikrai pagrindinė globalinio atšilimo priežastis, perėjimas nuo benzino į etanolį problemos neišspręstų. Be to, žmonija tuo atveju turėtų pasirinkti: ar ir toliau važinėti automobiliais, ar visai nustoti valgyti. Aš, nemažai prisibadavęs Vokietijoje per karą, galvoju, kad žmonės, truputį pabada, pasirinktų valgi, o ne automobilį. Mūsų planeta nepajėgtų patenkinti abiejų šių reikalavimų, ypač didėjant žmonių skaičiui. Taip pat dar nėra patikrinta, kaip šiuo atveju atrodytų globalinio atšilimo problema. Gal ir naudojant etanolį automobilyje būtų pagaminami „taršalai“, kaip ir naudojant benzina.

Dabar vienintelė išeitis yra pradėti naudoti vandenilį kaip automobilių kurą. Šiuo atveju degimo

produktas būtų vanduo, kuris galbūt neprisidėtų prie globalinio atšilimo. Bet šiuo atveju būtų reikalingi nauji varikliai ir, svarbiausia, milžiniški kiekiai elektros energijos vandeniliui išgauti iš vandens. Tiek energijos būtų galima gauti tik per atominės energijos panaudojimą, bet ir ji turi neigiamų pusių.

Bent aš nematau geresnio problemos išsprendimo, kaip tik surasti tikrąjį globalinio atšilimo kaltininką, jei ir toliau naudosime benzina. Šiuo atveju bent man niekas nėra įrodęs, kad grynas anglies dvideginis, kaip cheminė medžiaga, sukelia globalinį atšilimą. To nėra įrodęs net ir buvęs viceprezidentas Al Gore. Anglies dvideginis turi labai žemą cheminės energijos potencialą. Juk jis visas buvo sunaudotas per anglies ir deguonies reakciją. Todėl anglies dvideginis nepajėgtų pradurti saulę dengiančio ozono sluoksnio. Tam yra reikalingas energijos turintis chemikalas, pavyzdžiui, koks nors fluorokarbonas. Aš vis turiu grįžti prie „taršalų“, pagaminamų automobilio variklyje, deginant benzina su visais į jį įmaišytais chemikalais. Apie „taršalų“ cheminę sudėtį yra labai mažai žinoma, ypač apie jų chemiją. Būtų gerai, jei jais būtų daugiau susidomėta. Gal kas gautų Nobelio premiją už žmonijos išgelbėjimą.

DAUGIAU SKAITYTOJŲ LAIŠKŲ — PENKTADIENIO LAIKRAŠTYJE.

Ar įmanoma išgyventi už 130 litų per mėnesį?

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) – Konstitucinis Teismas turės nutarti, ar Lietuvoje žmogus gali išgyventi už 130 litų per mėnesį – minimalų gyvenimo lygį (MGL).

Tokį galvosūkį Teismui užminė grupė Seimo narių. Konstitucinis Teismas trečiadienį pranešė priėmęs nagrinėti parlamentarų prašymą.

Seimo narių nuomone, nuo 2007 metų pradžios galiojantis 130 litų MGL neatitinka realaus minimalaus gyvenimo lygio, kuris yra žymiai didesnis.

Parlamentarai abejoja, ar taip nėra pažeidžiamas konstitucinis teisinio saugumo principas. Pasak jų, valstybė neįvykdė pareigos užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti teisinių santykių subjektų teises, taip pat įgytas teises, gerbti teisėtus interesus bei teisėtus lūkesčius.

Gyventojų pajamų garantijų įstatyme nustatyta, kad MGL – tai šeimos mėnesinių pajamų suma, tenkanti vienam žmogui per mėnesį ir garantuojanti visiems minimalų socialiai priimtina poreikių patenkinimo lygį, atitinkantį organizmo maitos poreikius pagal fiziologines normas, taip pat minimalius drabužių, avalynės, baldų, ūkinių, sanitarijos ir higienos reikmenų, buto, komunalinių, buitinių, transporto, ryšių, kultūros ir švietimo paslaugų poreikius.

Žemiau skurdo ribos užpernai gyveno kas penktas Lietuvos gyventojas, arba apie 680 tūkst. žmonių. Skurdo riba buvo 437 litai per mėnesį vienam asmeniui ir 918 litų – šeimai, kurią sudaro du suaugusieji ir du vaikai iki 14 metų.

Anot statistikų, 78 proc. šalies gyventojų užpernai susidūrė su ekonominiais sunkumais.

Verslo liudijimai užsieniečiams

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA) – Patikslinta verslo liudijimų užsieniečiams išdavimo tvarka. Vyriausybė trečiadienį pritarė, kad verslo liudijimai užsieniečiams turėtų būti išduodami nurodytam, bet ne ilgesniam kaip turimo leidimo gyventi Lietuvoje galiojimo laikotarpiui.

Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklėse numatyta, kad ver-

slo liudijimai išduodami pageidaujama mėnesių skaičiui, bet ne ilgiau, kaip kalendoriniams metams ir ne trumpiau, kaip mėnesiui.

Pakeitimas yra redakcinio pobūdžio – juo suderintos užsieniečių teisinės padėties įstatymo nuostatos su Vyriausybės nutarimu, reglamentuojančiu verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklės.

K. Prunskienė ragina institucijas spartinti žemės grąžinimą

Žemės ūkio ministrė
Kazimira Prunskienė

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) – Žemės ūkio ministrė Kazimira Prun-

kienė visas šalies savivaldos ir kitas valstybines institucijas paragino kruopščiai išsiaiškinti dėl visų laisvų sklypų, kuriuos būtų galima panaudoti žemės grąžinimui.

Ministrė institucijas taip elgtis paragino per trečiadienį premjero Gedimino Kirkeilo surengtą pasitarimą su apskričių viršininkais ir merais, pranešė Žemės ūkio ministerija.

Anot ministrės, institucijos turėtų pasiaiškinti dėl absoliučiai visų laisvų sklypų, net pačių mažiausių „žemės lopelių“, esančių jų ir įmonių naudojamose teritorijose.

Ministerijos duomenimis, šiuo metu žemės grąžinimui tinkamų sklypų labiausiai trūksta Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Palangoje ir Birštone.

Daugėja ieškančiųjų prieglobsčio Lietuvoje

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) – Prieglobsčio Lietuvoje ieškančių kitų valstybių piliečių kasmet vis daugėja.

Lietuvos migracijos departamentu duomenimis, 2007 metais prašydami suteikti pabėgėlio statusą į Lietuvos institucijas kreipėsi 480 žmonių, 2006-aisiais – 459, 2005-aisiais – 410.

Praėjusiais metais prieglobsčio Lietuvoje prašė 32 valstybių piliečiai, tačiau didžiąją jų dalį (daugiau kaip 76 proc.) sudarė Rusijos piliečiai. Jie pateikė 366 prašymus.

Į Lietuvos institucijas taip pat kreipėsi 22 Afganistano, 13 Gruzijos, 7 Baltarusijos piliečiai bei 7 pilietybės neturintys žmonės.

Pabėgėlio statusas suteiktas 9 asmenims. 4 iš jų buvo atvykę iš Uzbekistano, 3 – iš Eritrėjos, po vieną – iš Rusijos ir Baltarusijos.

Dar 393 prieglobsčio prašytojams, daugiausia – Rusijos ir Afganistano piliečiams – suteikta papildoma apsauga, kuri reiškia, jog asmuo negražinamas į savo valstybę bei jam

suteikiamas laikino gyvenimo Lietuvoje leidimas. Tokio asmens statusas kasmet yra peržiūrimas, tačiau jei nuo papildomos apsaugos suteikimo praėjo penkeri metai, tai Lietuvoje jis įgyja nuolatinio gyventojų statusą. 51 prieglobsčio Lietuvoje ieškojusio asmens prašymas atmestas.

2006-aisiais aktyviausi prieglobsčio prašytojai taip pat buvo Rusijos piliečiai, pateikę 369 prašymus. Prieglobsčio taip pat prašė nemažai Afganistano, Pakistano, Baltarusijos piliečių.

Lietuvos institucijos sulaukė kreipimusi ir iš Bangladešo, Nigerijos, Filipinų, Sirijos, Zimbabvės, Kubos, Etiopijos, Kongo, Togo, Ganos, Kamerūno piliečių.

Pabėgėlio statusas 2006 metais suteiktas tik 12 prašiusiųjų – 9 jų buvo atvykę iš Rusijos, 3 iš Baltarusijos. Šie žmonės gavo leidimą šalyje gyventi nuolat.

Dar 385 asmenims suteikta papildoma apsauga, 29 prašymai atmesti.

Lietuva dalyvaus tarptautinėje turizmo parodoje Suomijoje

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) – Šalies turizmo verslo atstovai per kitą savaitę Helsinkyje vyksiančią tarptautinę turizmo parodą „Matka 2008“ mėgins į Lietuvą privilioti daugiau turistų iš Suomijos.

Lietuvos, kuri šioje parodoje dalyvauja 10 kartą, standas Helsinkio parodų centre užims 70 kvadratinį metrų ploto, pranešė Valstybinis turizmo departamentas (VTD).

Parodoje dalyvausiančio Lietuvos turizmo informacijos centro (TIC) Helsinkyje direktorės Rasos Šlivinskaitės teigimu, suomiai aktyviausiai iš Skandinavijos šalių gyventojų domisi Lietuva ir į ją keliauja.

„Turistai iš Suomijos labiausiai domisi kultūriniu turizmu, didžiausiais miestais, muziejais, tradiciniais renginiais, verslo kelionėmis. Auga susidomėjimas Lietuvos pajūriu, populiarėja skatinamosios konferencijos, pramoginis turizmas bei aktyvus poilsis“, – aiškino ji.

Šiomet parodoje, kuri vyks sau-

sio 17-20 dienomis, užsieniečiams bus pristatytas projektas „Vilnius – Europos kultūros sostinės 2009“, turizmo galimybės sostinėje, Kaune, Palangos ir Birštono kurortuose, dalyvaus Neringos bei Gargždų TIC, Sostinių golfo klubas, viešoji įstaiga „Vilko valia“, kelionių organizatoriai „Baltic Clipper“ ir „Terra Incognita“ bei Vilniaus viešbučiai „Conti“, „Holiday Inn Vilnius“ ir „Ecotel“.

Anot R. Šlivinskaitės, keliones į Lietuvą siūlo visos didžiausios Suomijos kelionių agentūros.

Šiais metais parodoje „Matka“ laukiama daugiau nei 1 tūkst. dalyvių iš 75 šalių. Pernai parodoje apsilankė 86 tūkst. žmonių.

Statistikos departamento duomenimis, per tris praėjusių metų ketvirčius Lietuvos kolektyvinėse apgyvendinimo įstaigose buvo apsisotę beveik 30 tūkst. turistų iš Suomijos, arba 2,9 proc. daugiau tuo pačiu laikotarpiu 2006-aisiais.

Vilniaus oro uostas dėl rūko nepriima lėktuvų

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) – Lietuvoje spaudusį šaltuką pakeitus atodrekiui, pakilęs rūkas trečiadienį iš dalies sutrikdė didžiausio Lietuvoje Vilniaus oro uosto darbą.

Oro uosto atstovas spaudai ir

ryšiams su visuomenė Arūnas Marcinkevičius BNS sakė, kad Vilniaus oro uostas dėl prastų oro sąlygų lėktuvų negali priimti nuo 10 val. ryto.

„Iki to laiko pagal grafiką išskrido visi orlaiviai“, – teigė jis.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Clinton pasiekė pergalę prieš Obama

Hillary Clinton New Hampshire.

Manchester, New Hampshire, sausio 9 d. (AFP–BNS) – Hillary Clinton antradienį pasiekė taip reikalingą pergalę per Demokratų partijos kandidato rinkimus New Hampshire ir įveikė savo varžovą Barack Obama, taip atgaivindama savo kampaniją. Tuo tarpu respublikonų stovykloje triumfavo senatorius John McCain, nors prieš kelis mėnesius, prigesus jo kampanijai, jau buvo beveik nurašytas.

„Praėjusią savaitę klausiausi jūsų ir taip radau savo pačios balsą“, – dziūgaujantiems šalininkams pergalingai pareiškė Clinton, nedidele persvara įveikusi Obama, kuris siekia tapti pirmuoju juodaodžiu Amerikos prezidentu.

Nors apklausos rodė, kad Obama populiarumas buvo dvizenkliu skaičiumi didesnis, ir nors Clinton praėjusią savaitę per balsavimą partijos aktyvistų sueigose Iowa liko tik trečia, senatorė iš New York laimėjo itin svarbius pirminius rinkimus New Hampshire, kur 1992-aisiais buvo išgelbėta jos vyro prezidentinė kampanija.

95 proc. apylinkių pateikus savo rezultatus buvo paskelbta, kad Clinton gavo 39 proc., o Obama – 37 proc. balsų.

Dėl tokių netikėtų pergalių abiejų partijų varžybų baigtis nėra aiški – nė viena partija dabar neturi aiškaus favorito, kuriam būtų neabejotinai prognozuojama galimybė pakeisti prezidentą George W. Bush.

Rinkėjų aktyvumas buvo „labai didelis“, sakė New Hampshire valstijos sekretorius William Gardner. Prognozuojama, kad per šį balsavimą rinkėjų aktyvumas buvo rekordinis.

Politikos apžvalgininkai stengiasi paaiškinti, kokį, jei išvis kokį nors, vaidmenį suvaidino Clinton pirmadienio kreipimasis, kurio metu jos akyse sublizgo ašaros.

Clinton viliasi pasiekti didelę, galbūt net galutinę, pergalę prieš savo varžovus per vasario 5-ąją įvyksiančius pirminius rinkimus daugiau kaip 20-yje valstijų, įskaitant tokias įtakingas valstijas kaip California, New York ir New Jersey, kur jos populiarumas yra didelis.

Bush susitiko su Izraelio prezidentu ir premjeru

Jeruzalė, sausio 9 d. (AFP–BNS) – JAV prezidentas George W. Bush trečiadienį per savo pirmąjį prezidentinį vizitą Izraelyje, skirtą Artimųjų Rytų taikos deryboms pastūmėti, susitiko su Izraelio prezidentu Shimon Peres.

„Aš esu optimistas, – sakė Bush, susitikimo pradžioje. – Aš esu realistas“.

„Pasauliui gyvybiškai svarbu kovoti su teroristais, – pridūrė jis. – Geriausias būdas įveikti neapykantos ideologiją yra vilties ideologija“.

„XXI amžiuje Amerika gerai žino, kaip ir Izraelis gerai žino, ką reiškia stoti priešais tuos, kurie žudo nekaltus žmones, kad pasiektų savo politinio tikslo, – pažymėjo Bush. – Karas tęsiasi Europos sostinėse, ir reikia būti tvirtam, kad stotum prieš tai“.

Sh. Peres padėkojo Bush už Anapolyje lapkričio pabaigoje surengtą konferenciją, kurioje žydai ir palestiniečiai oficialiai atgaivino taikos derybas po septynerių metų pertraukos.

„Jūs davėte mums šiek tiek, mažiausia metus laiko pažangai daryti, –

sakė Sh. Peres. – Aš asmeniškai tikiu, jog šie metai nebus paskutiniai, o bus geriausi taikai metai“.

Bush lėktuvui „Air Force One“ nusileidus Ben Gurijono oro uoste už Tel Avivo, po trijų valandų jo palyda sustiprinto saugumo sąlygomis atvyko į Sh. Peres rezidenciją Jeruzalėje.

Amerikos prezidentą pasitiko išsirikavusių eilė vaikų, mojavusių Izraelio ir JAV vėliavomis, o vėliau entuziastingai pradėjusių dainuoti hebrajiškos dainos „Shalom Aleikhem“ („Tegu tave lydi ramybė“) versiją.

Juoktis pradėjęs Bush pabuvo su vaikais, o tada nuėjo į vidų, kur viena mergaitė padainavo dainą „Somewhere Over the Rainbow“ ir įteikė jam dvi raudonas rožes.

Bush, kuriam tai yra pirmas prezidentinis vizitas Izraelyje per devynerius metus, siekia iki savo kadencijos pabaigos 2009 metų sausį pasiekti taikos susitarimą tarp Izraelio ir palestiniečių.

Po šių optimistinių derybų su Sh. Peres prezidentas Jeruzalėje dar susitiko su Izraelio ministru pirmininku Ehud Olmert.

EUROPA

MASKVA

Sugriuvus daliai namo Kazanėje trečiadienį žuvo septyni žmonės. „Buvo aptikti dar trys lavonai. Tad bendras žuvusiųjų skaičius – septyni žmonės“, – sakė Rusijos Nepaprastųjų situacijų ministerijos Kazanės atstovas Marat Rahmatulin. Jis pridūrė, kad tarp žuvusiųjų vaikų nėra. Anksčiau buvo pranešta, kad viena sužeista moteris mirė pakeliui į ligoninę, o kitų žuvusiųjų lavonai rasti griuvėsiuose. Dalis daugiabučio namo sugriuvo, pirminiais duomenimis, dėl buitinių dujų sprogimo. Sprogimas buvo toks stiprus, kad nuo smūgio bangos išdužo dviejų gretimų tokių pat namų langų stiklai, pažymėjo merijos atstovas.

VARŠUVA

Lenkijoje jau šiais metais mokslus galės pradėti šešiamečiai, o sprendimą dėl to priims vaikų tėvai, žada šalies Švietimo ministerija, planuojanti pradėti švietimo reformas, trukšiančias iki 2012 metų. Šešiamečiai, kurie rudenį pirmą kartą peržengs mokyklos slenkstį, mokysis pagal septynmečių programą. Prieštarai vertinama tik tai, kad sprendimą apie vaiko pasirengimą mokyklai priims tėvai, o ne specialistai. Iki šiol tokius klausimus sprendė švietimo įstaigos. Lenkų spauda taip pat informuoja, jog šiais metais abiturientai laikys religijos egzaminą, kuris bus tarp papildomai pasirenkamų egzaminų.

RYGA

Latvijos prezidentas Valdis Zatlers atsargiai kalba apie būtinybę sekti Lietuvos pavyzdžiu ir pareikalausti, kad Rusija atlygintų Latvijai okupacijos padarytą žalą. „Reikia pasakyti, kad niekas iš mūsų neigia šios okupacijos fakto, ir šios okupacijos padarinius reikėtų įvertinti“, – sakė prezidentas trečiadienį žurnalistams. „Jeigu Lietuva tai padarė, tai šitai turės kokių nors padarinių“, – pridūrė jis. Savo ruožtu ministras pirmininkas Ivars Guodmanis pabrėžė, kad Rusija galbūt

PRIŠTINA

Kosovo parlamentas trečiadienį prezidentu perrinko Fatmir Sejdiu, ir dabar laukiama, jog šių metų pradžioje bus paskelbta šios provincijos, kurioje daugumą gyventojų sudaro albanai, nepriklausomybė nuo Serbijos. 120 vietų Asamblėjoje 68 deputatai balsavo už tai, kad 55-erių metų Sejdiu penkerius metus būtų Kosovo prezidentu – taip buvo numatyta valdančiosios koalicijos sutartyje, dėl kurios bus balsuojama per tą pačią parlamento sesiją. Dar Asamblėja turėtų patvirtinti buvusį partizanų vadą Hashim Thaci ministru pirmininku.

AZIJA

TBILISIS

Michail Saakašvili laimėjo prezidento rinkimus Gruzijoje, trečiadienį pranešė šalies Centrinės rinkimų komisijos vadovas Levan Tarchnišvili, skelbdamas išankstinius rinkėjų balsų skaičiavimo rezultatus. Pasak jo, už valdančiosios partijos „Nacionalinis judėjimas“ kandidatą į prezidentus Saakašvili balsavo 52,2 proc. rinkėjų, dalyvavusių rinkimuose sausio 5 dieną. Vis dėlto Tarchnišvili pridūrė, kad „balsų, kuriuos gavo kandidatai į prezidentus, santykis gali pasikeisti, išnagrinėjus skundus dėl rinkimų eigos teismuose“. Pasak jo, galutinius rinkimų rezultatus CRK paskelbs sausio 13 dieną.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas George W. Bush antradienį pareiškė norįs, kad Turkija įstotų į Europos Sąjungą (ES) „taikos interesais“, pavadinęs Ankarą tiltu tarp Europos ir musulmoniškojo pasaulio. Per pirmąjį Abdullah Gulo, kaip Turkijos prezidento, vizitą į JAV abu vadovai taip pat apsvarstė energetikos reikalus ir problemas, susijusias su Kurdistan darbininkų partija (KDP), kurią Bush pavadino „bendru priešu“.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking

Krovinių pervedimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

Naujieji 2008 metai Šv. Antano parapijoje

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Krenta sniegas,
Ošia miškas,
Kursto ugnį širdyje.
Metų šventę pusnyje sutikę
Kitą kartą grįšim čia.
(E. Sipavičiaus daina)

Radio bangomis ir per televizorių buvo pranašauta, kad Naujųjų 2008 metų sutikimą lydės sniego audra. Taip ir atsitiko. Naujųjų 2008 metų 1 d., antradienį, iš tikrųjų švilpė atšiaurus vėjas ir jautėsi kaip tikra žiema. Tačiau Šv. Antano parapijos nariai ir svečiai, net apie 50, neišsigando ir nepasidavė – per sniegą, per šaltį, žmonės išdrįso ir susirinko atšvęsti Naujųjų metų pradžią Šv. Antano parapijoje, Detroit, kur parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas atnašavo iškilmingas šv. Mišias, skaitinius skaitė Antanas Osteika.

Po šv. Mišių šventės dalyviai susirinko į gražiai ir šventiškai papuoštą parapijos salę pokyliui. Sceną puošė Mykolo Abariaus šiai progai padarytas plakatas su užrašu – „Sveikiname Šv. Kalėdų progą – Naujieji metai tebūnie sėkmingi – 2008“. Salėje skambėjo lyriškos melodijos.

2008 m. dienos programai vadovavo Zita Skučienė. Ji pasveikino susirinkusius tokiais žodžiais: „Praėjo jie, ir vėl kiti jau metai, kaskart nauja viltim juos sutinki, gyvenimo ir mūsų sunkūs rieda ratai, o tie keliai vienodi – vis pilki. Ilgiesi, ieškai, lauki ko geresnio, likimas žada, bet jo neturi. Ir taip vienodai lekia mūsų metai, tiek daug svajota – laimės ateity, nors daug vertybės žmogui pažadėta, gyvenimo klaidžiam kely viską, metams bėgant, prarandi. Vėl atvertėm naujus kalendoriaus lapus, vėl žymėsime dienas ir skaičiuosime metus, palinkėsime džiaugsmo, sveikatos ir žemėj taikos, ir prašykime Viešpatį duot mums palaimos šventos.“ Maldą prieš valgį sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas. Po to, jis pasveikino susirinkusius ir palinkėjo Dievo palaimos, ramybės ir ypatingai geros sveikatos per 2008 metus. Būkime visuomet vieningi, lyg viena graži

šeima, dalinkimės artimo meile – sakė kunigas. Visi dalyviai sugiedojo Lietuvos himną pakeltomis šampano taurėmis pasveikino vieni kitus.

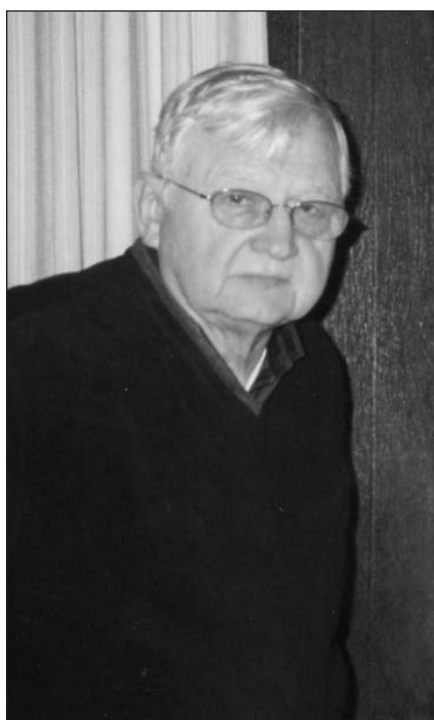
Pokylio dalyviai vaišinosi gardžiais užkandžiais, skanumynais, gėrimais. Atrodo, kad nieko netrūko. Na, gal tik gulbės pieno.

Po to Zita Skučienė skaitė Aurelijos Balašaitienės eiles „Naujieji metai“. Šokių muziką parūpino Leonas Petronis. Visus linksmino įvairios melodijos: valsai, tango ir polkos. Svečiai suko ratelius. Sukosi jaunų bei vyresnių širdžių poros, sunku buvo pasakyti, kas padarė didesnį įspūdį – tų entuziazmas ir miklumas ar tų, kurie per ilgus metus lietuviškose šokių salėse įgavo patirtį. Visi šoko, muzika ir ją palydinčios dainos buvo gražios ir mielos, o bendra nuotaika tikrai buvo puiki!

Jau šešiolikti metai ruošiami Naujus metus ir renkamės šioje salėje. Trylika metų palydėjome senuosius ir sutikome Naujuosius metus. Jau treči metai, kai Naujųjų metų pokylį ruošiami dienos laiku. 2006 m. rengėme dienos laiką, kadangi dalyvavo garbingas svečias, Detroit vikariato vyskupas John M. Quinn. Dalyviai, kurie yra garbaus amžiaus, iš tikrųjų buvo patenkinti, kad Naujųjų metų Mišios ir pokylis vyks ta dienos laiku, todėl ir buvo nuspręsta taip ir toliau švęsti Naujuosius metus – tuoj po šv. Mišių.

Naujųjų metų pobūvio ruošimo komitetą sudarė: kun. Alfonsas Babonas, Mykolas Abarius, Stefania Juškienė, Patricia Kaunelienė, Leonas Petronis, Juozas Račiukaitis, Ona Šadeikienė, Stasys Šadeika, Pranciška Televičienė, Zita Skučienė, Lina Žemaitienė ir organizatorė Regina Juškaitė-Švobienė.

Rengėjų vardu dėkojame visiems talkininkams už rūpestį, patarimus ir atliktą darbą, ruošiant šį sėkmingą ir ypač parapijai pelningą pokylį. Dėkojame tiems, kurie jau šešioliktus metus iš eilės neatsisako ir randa laiko talkinti. Padėka visiems, kurie susirinko į mūsų svetainę. Nors mūsų nedidelis parapijos narių skaičius vis mažėja ir parapijiečiai yra brandaus amžiaus, jie vis vien nepasiduoda – aktyviai dalyvauja įvairiuose

Šv. Antano parapijos tarybos pirmninkas ir „Lietuviškų melodijų“ radijo programos vedėjas Algis Zaprackas.

renginiuose. Visi visuomet jaučiasi lyg viena šeima ir dalinasi artimo meile. Šv. Antano parapija jau peržengė 87 gyvavimo metus. Daug kas matyta, pergyventa per tuos metus. Su meile širdyse ir malda lūpose prisimename tuos, kurie iškeliavo į Viešpaties namus. Tikimės, kad ir jie danguje šypsosi ir dalyvauja kartu su mumis šioje šventėje.

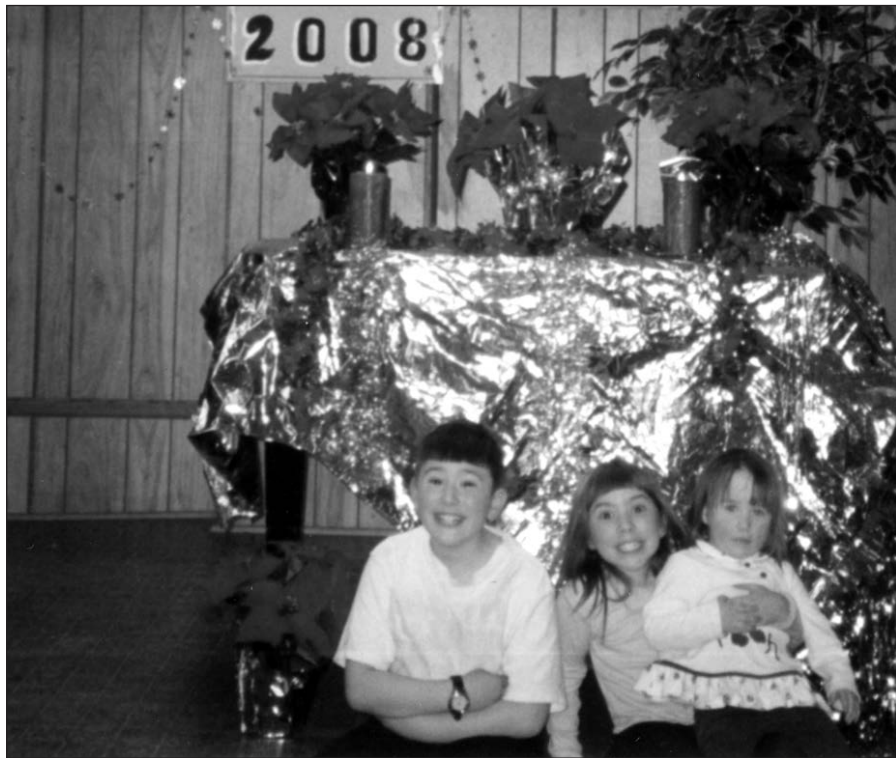
Šaunus Naujųjų 2008 metų dienos pokylis jau praeityje. Visiems dalyviams liko malonūs šios gražios

Šv. Antano parapijos kun. klebonas Alfonsas Babonas.

šventės prisiminimai. Naujųjų metų dienos pokylį ruošė Šv. Antano parapija.

Šv. Antano parapijos Detroit vardu sveikiname visus lietuvių telkinius išeivijoje, „Draugo“ dienraščio kolektyvą, kuris nuolat spausdina straipsnius apie mūsų parapijos veiklą. Linkime gerų, prasmingų, sveikų Naujųjų metų visiems, lauksime, kad ir vėl susirinktume švęsti 2009-ųjų metų sutikimą! Su Naujaisiais metais, mielieji!

Jaunoji Strakšių šeimos karta: Ričardas, Patricia ir Silvija džiaugėsi puikia švente.

Dalis Naujųjų metų pokylio dalyvių gieda Tautos himną.

R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

Skelbimai

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

www.draugas.org

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M.
SAKEVICIUS

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas

708-889-2148

SIŪLO DARBĄ

Experienced servers over 21
apply at The Standard Restaurant
& Bar 116 Schiller,
Elmhurst, IL 60126
630-941-6400

TAPYBOS VIENIŠĖ

POKALBIS SU JUZEFA ČEIČYTE

Nr. 3

Daugumą jų režisavo Juknevičius, aš juos tiesiog regiu akyse. Ir kokie aktoriai – žiedas! Stepas Jukna, Henrikas Kačinskas, Mečys Chada-ravičius, Juozas Palubinskas, Albina Katiliūtė.

Man teko laimėti dirbti su Dau-guviečiu, Juozu Grybausku, Jukne-vičiumi, Juršiu, Aleksandru Kupstu – vien tai, kad šone jų pabuvai, yra didelis dalykas. Gyvenime viską su-renki ne iš studijų, o iš aplinkos. Man buvo be galo įdomu.

Pirmuose Dailės instituto kur-suose Milė Liobytė sumanė lėlių teatrą. Vokiečių laikais, nes tarybi-niais metais visi nesubrendusiųjų žaidimai baigėsi. Realistinės lėlės jai nepatiko – darė pirštines, įman-tresnes. Prisimenu savo lėlę: rau-donas šalikėlis, juodas paltukas. Ryš-kiai menu Prancūzų (mūsų dėstytoja Ramutė Iešmantaitė-Ramunienė) su šifonais, žydrais, rausvais kaspinais. Kiti personažai: Antytė (Antanas Gudaitis), turbūt ir Vytautas Palai-ma, turbūt pati Milė. Institute ji buvo jau artistė, „Vaidilos“ žvaigždė. Stu-dentai improvizuodavo ir juokaudavo slapta nuo profesūros, kad pažymio nesumažintų. Viskas, matyt, dar iš vaikystės sodų buvo atkeliavę.

– **Lankėte ir Juknevičiaus va-dovaujamą teatro studiją.**

– Sujungus „Vaidilą“ ir Dramos teatrą, Juknevičius ėmė rūpintis aktorių meistriškumu ir įkūrė studiją – juk daugelis aktorystės mokslų ne-buvo ragavęs. Mokėsi Balys Brat-kauskas, Stefa Nosevičiūtė, Vytautas Kancleris, Algirdas Sabalys, Julija Ševeliovaitė... Dėstė pats Juknevi-čius, Juozas Rudzinskas, Aleksand-ras Kernagis.

Kai stojau į studiją, Juknevičius paprašė parodyti etiudą „Gotika“. Buvau laiba ir trapi kaip gotika. Su-dėjau rankas virš galvos skliautu ir einu tiesiai į komisijos stalą. Juk-nevičius: „Užteks“, o aš: „Gotika amžina“. Neilgai mokiausi, perėjau į Dekoracijų cechą.

– **Kaip ir kodėl atsidūrėte Klaipėdoje?**

– Kai mane išmetė iš Dailės insti-

tuto, iš darbo Operos ir baleto teatre ir gaudė išvežti, spaudoje suradau, kad Juknevičius Klaipėdoje, tai ir pasukau į tą pusę. Vis pažįstamas, vis šokia tokia paspirtis.

– **Klaipėdiečiai apie jus kalba labai šiltai.**

– Kurį laiką aš ir gyvenau Klai-pėdos teatre. Direktorių Juškevičius vėliau man kalbėjo: „Kai išejai, tada supratau, kaip sunku be dailininko“. Vis dėlto ten „gaspadinė“ buvau, už viską atsakiau. Gyvenome tarsi šei-moje. Aš buvau daug kam reikalinga: direktoriui, režisieriui, aktoriui, bi-čiuliui. Jie dažnai nepastebėdavo mano nuovargio ir tai buvo mano lai-mė.

Su laiku prasilenkę darbai

– **Vis dėlto išėjot – į kiną, į Vilnių.**

– Juškevičius nenorėjo išleisti, žadėjo leisti režisuoti...

Bet po darbo kine lėkdavau į „bokštą“, į dirbtuvę, prie savo „keturkampį“. Dabar kai galvoju, aš viską gyvenime nugraibiau. Kitiems tiek neduota.

– **Užgriebėt dar ir poeziją. Ko siekiate ją rašydama?**

– Poezija aš žaidžiu. Kartais kuriu abstrakciją, nuotaiką ir juntą atradimo džiaugsmą. Niekas nesiekiu. Man patinka – aš rašau. Mano visą gyvenimą galima atsekti pagal tapy-bos darbus ir pagal poeziją.

– **Kornelijaus Matuzevičiaus filmuotoje medžiagoje prisipa-žįstate, kad teatro dailėje nepa-sakėte, ko norėjote.**

– Tarybų metais varžė diktatas – realizmo diktatas. Realizmas sveti-mas mano prigimčiai. Dažnai tekda-vo leisti į kompromisą. Tada riboja ir nurodymai iš viršaus, ir materialio-sios galimybės, kartais – kūrybinės komandos nebuvimas. Dirbom ankš-tai: rūsiuose, sandėliuose. Atsidūrusi Maskvoje, Dailės teatre, aiktėlėjau – kokios ten sąlygos! Pamaniau, kokie mes ubagai: nei medžiagų, nei erdvės.

Kartais nesutapdavo režisieriaus ir tavo vizija. Tada tekdavo tau, dailininkei, čiupti „jautį už ragų“ ir tempti spektaklį paskui save, dik-tuoti režisieriui, aiškinti aktoriams. Geriausia, kai būna duetas. Laurus skina režisierius, nors kartais už sėkmę turėtų būti dėkingas stovin-čiajam už kulisų ar už kadro.

– **Gausu neįgyvendintų jūsų eskizų.**

– Visada mintyse kirbėjo idėjų, kurias troškai įgyvendinti. Arba patyliukais susitardavai su režisie-riumi – ateičiai. O svajos apie ateitį dažniausiai nesipildydavo. Liko vien eskizai.

Labai dažnai vietiniai viršininkai stengdavosi pasirodyti „šventes-niais“ už Popiežių. Pasitaikydavo ir taip, kad vietiniai supeikdavo arba pasmerkdavo, o iš Maskvos atvykę kritikai net labai pagirdavo. Tada lyg paūgėdavo sparnai ir dar drąsiau ieškodavai scenografinio sprendi-mo.

Bus daugiau.

Juzefa Čeičytė. Susikaupusi.

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD**

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

**Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com**

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą**

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
**4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.**

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
www.draugas.org

Margumynai

Nuo kada skaičiuojame mūsų erą

Sakoma, kad mūsų erą skaičiuo-jame nuo Viešpaties Jėzaus Kristaus gimimo. Tai netiesa!

Naujuosius metus pradedame ne nuo Kūčių, bet nuo sausio 1 d., nuo Kristaus varpos apipjaustymo (Lk. 2:21).

Kas ir kada išrado popierių

Popierius – tai gaminyš iš me-džio, skudurų, augalo pluošto ir kitų medžiagų.

Egiptiečiai tam naudojo popiro augalą, iš to ir kilo žodis „popierius“: gr. papyros, lot. papyrus.

Popierius buvo išrastas Kinijoje apie 105 m. pr. Kr.

Gamybos paslaptis į Europą buvo atvežta apie 751 m. po Kr.

Iš Bagdado XII a. arabai paslap-tį perleido graikams, italams, prancū-zams ir ispanams.

Nuo 1189 metų prancūzai jau gaminosi popierių, o italai nuo 1276

m. Netrukus popierius paplito visame civilizuo-tame pasaulyje.

Anglijoje 1495 m. buvo pastaty-tas pirmas popieriaus fabrikas. 1622 m. Londone pasirodė pirmasis laik-raštis.

Didėjant popieriaus paklausai, imta ieškoti naujų žaliavų, pvz., lent-pjūvių pjuvenų, šiaudų, nendrių, kukurūzų stiebų, kanapių, linų, med-vilnės, bambuko stiebų; iš medžių – geriausiai tiko eglė. Čia daug pasidar-bavo prancūzai, vokiečiai nuo 1840 m., anglai nuo 1852 m., amerikiečiai nuo 1857 m., švedai nuo 1879 m.

Kada į Lietuvą atkeliavo popierius

Lietuvoje pirmoji popieriaus dirbtuvė buvo atidaryta 1524 metais Vilniuje.

Pirmoji knyga Lietuvoje buvo iš-spausdinta 1525 metais.

Tarp 1545 ir 1558 metų Vilniuje veikė antroji dirbtuvė, o trečioji buvo įsteigta 1575 metais. XVI a. gale Vil-niuje buvo įsteigta valstybinė popie-rius dirbtuvė.

Nepriklausomoje Lietuvoje per metus būdavo pagaminama apie 9,000 t popieriaus. Petrašiūnų popie-rius fabrikas buvo pastatytas 1933 metais, o 1938 m. ėmė veikti antroji popieriaus gamybos mašina. Popie-rius gamyboje dirbo apie 1,500 dar-bininkų.

Eugenius Gerulis

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje lietuviškos
radijo laidos

**AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com**

Tel. 773-476-2242

V. Krištolaitytė. Artojėliai 1–8, 2007.

Artojėliai ir nuogų madonų kančia

IEVA ŠADZEVIČIENĖ
Alfa.lt

Vieno žmogaus kūryboje dažnai jungiamos netikėčiausios temos. Iš pirmo žvilgsnio, rodos, visai nesuderinamos, kylančios iš daugialypių gyvenimo tiesų paieškų. 2007 m. gruodžio 27 d. „Lietuvos aidą“ galerijoje Vilniuje atidarytoje Jungtinės Amerikos Valstijose gyvenančios lietuvių tapytojos Vidos Krištolaitytės parodoje „Tapybos darbai, sukurti Niujorke“ prieš žiūrovo akis atveria platus dailininkės tematinį ieškojimų lauką.

Nemažoje dalyje kūrinių V. Krištolaitytė gvildena artojaus temą (V. Krištolaitytė „Artojėliai“, 1–8, 2007). Šie darbai sujungiami į ciklus, sukuriami gausybė spalvinių variacijų. Tai švelnus, bet emociingas žaidimas žmogaus – artojo – bei gyvulio (gal jaučio, o gal arklio) ir juos supančios gamtos: lauko, dirvos, toluoje stūksančių medžių, kalvų, dangaus. Juos sieja tonai, spalvos ir jausmai. Beveik tas pats „kadras“ išgautas vis su nauja nuotaika: kartais jis beveik vangogiškas (Vincent van Gogh (1853–1890) – pasirenkamos mėlynos, geltonos spalvos, o kartais atvirkščiai, virtęs beveik visai abstrakčiu linijų, spalvų, potėpių deriniu. Vidai Krištolaitytei artojo ir ariamos žemės santykis, neatsiejamas ir nuo Lietuvos tematikos.

Kaip ir dar viena dalis drobių, skiriamų tiesiog pačiai tėvynei Lietuvai (V. Krištolaitytė „Tėvynė Lietuva“ I, „Žemė Lietuva“ II, 2000). Čia išryškėja itin jausmingas emigrantės santykis su išsiilgta tėvyne, kūrinių spinduliuoja ryškiomis spalvomis, gyvais, plačiais potėpia, sujungiamais abstrakčiu ekspresioniz-

mo stiliumi.

Trečia darbų grupė netikėtai prabyla tiesiog munchiškąja (Edvard Munch (1863–1944), grynąja ekspresionizmo kalba. V. Krištolaitytė atsisuka į beveik monochromiškus spalvinius derinius: rudus, pilkšvus pustonių, juodą išsukiotą liniją (V. Krištolaitytė „14 valandų prieš mirtį“, 2007). Nuogas moters kūnas deformuojamas, kartais tampa panašus net į skeletą ar į iškankintus konclageryje kalintus žmones. Šie nuogi sunykę kūnai pereina ir į religines temas ir šiek tiek suapvalėja, aprimsta (V. Krištolaitytė „Atgailaujanti“, 2007, „Pieta“, 2007).

Vis dėlto ne visi tapytojos religinės tematikos darbai rodo kančią ar skaudžias emocijas. „Šviesa – gimimas“, 1999 m., ir „Šventa Trejybė“, 1998 m., atvirkščiai, sušvinta šiltoomis geltonomis spalvomis, ryškiais mėlynos, mėlynos, raudonos kontrastais, pagrindinėmis kūrinių asimis čia virsta greitais ir lengvais teptuko brūkštelėjimais išvedžiota visa matanti trikampė Dievo akis.

Parodoje „Tapybos darbai, sukurti Niujorke“ Vida Krištolaitytė žiūrovui pristato savo skirtingų tematinį ieškojimų kupinas drobes: čia pražysta gili meilė Lietuvai, poetizuojamas jos artojų įvaizdis, kūriniuose nuolat juntamas jausmingas ilgesys tėvynei. Emocijos – skaudžios ir kankinančios – persipina religiniams ar gyvenimiškiems ieškojimams skirtuose darbuose: perkreipti, skeletiniai moterų kūnai raitosi agonijoje, šaukdami „nebylia“ kančia. Visus tapybos darbus vienija emocija, ekspresija. Čia nėra abejingumo: jei mylima, tai visa širdimi (tėvynė), jei kenčiama, tai tik stipriai, be kompromisų.

„LV Lituanica“ transliaciją numatoma pradėti vasarą

Amerikos lietuvių televizija praneša, kad 2008 m. sausio mėnesį prasidėjo bandymo darbai lietuviškos televizijos kanalo „TV Lituanica“ transliavimui per vieną iš pagrindinių palydovinės TV paslaugų teikėjų JAV.

Praėjusių metų rudenį Lietuvos Respublikos Vyriausybė svarstė ir patvirtino oficialiai vadinamą „Nacionalinių transliuotojų informacinės sklaidos per sienas skatinimo koncepciją“. Šiame dokumente įrašyti ir Amerikos lietuvių televizijos inicijuoto projekto „TV Lituanica“ siekiai: rodyti geriausias rinktines įvairių Lietuvos televizijų programas ir laidas apie lietuvių gyvenimą svetur – užsienyje gyvenantiems lietuviams.

LR Vyriausybė dar praėjusių metų pabaigoje projekto „TV Lituanica“ bandomiesiems techniniams darbams atlikti per Lietuvos Tautinių mažumų ir išeivijos departamentą paskyrė 150,000 litų.

Amerikos lietuvių televizija šiuos darbus jau pradėjo drauge su specialistais JAV, Lietuvoje ir kitose Europos šalyse. Oficialią ataskaitą apie bandomųjų darbų rezultatus išipareigota pateikti LR Vyriausybei iki š. m. kovo vidurio. Numatoma, kad nuolatinės lietuviškos televizijos kanalo „TV Lituanica“ transliacijos per vieną iš pagrindinių palydovinės TV sistemų JAV turėtų prasidėti š. m. vasarą.

ALTV info.

Išeivijos dailininkų dėmesiui!

Spalio 20 d. sukako 50 metų, kai buvo atidaryta Čiurlionio galerija Jaunimo centre. Ta proga Čiurlionio galerija, padedant mecenatei Magdalenai Birutei Stankūnei–Stankūnienei, organizuoja jubiliejinę parodą–konkursą. Parodos atidarymas įvyks 2008 m. vasario 22 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago.

Konkurse kviečiami dalyvauti visi lietuvių kilmės išeivijos dailininkai, dirbantys bet kokia technika. Konkursui priimami darbai (vienas autorius gali pateikti 2 darbus) padaryti po 2000 metų.

Darbus iki 2008 m. sausio 15 d. siųsti: Konkursui, Ciurlionis Art Gallery, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Kitoje darbo pusėje ant prisegto lapo prašome nurodyti autoriaus vardą, pavardę, atlikimo techniką ir trumpą dailininko gyvenimo aprašymą. Siunčiant keramikos ar stiklo darbus, lapą įdėti į siuntinį. Duomenys reikalingi būsimam jubiliejinės parodos katalogui. Darbai dailininkams bus grąžinami.

Dailininkai bus premijuojami: Dvi I premijos po 500 dol., dvi II premijos po 300 dol. ir dvi III premijos po 200 dol. Bus išleistas šios parodos katalogas.

Tel. pasiteiravimui: 708–349–4768 (Laima Apanavičienė). El. paštas: laimaa@hotmail.com

Čikagietis keramikas Alvidas Pakarklis dalyvaus parodoje–konkurse. Irenos Pakarklienės nuotr.

Spaudos apžvalga

Redakciją pasiekė žurnalo „Lithuania in the World“ 2007 m. paskutinis numeris. Šį spalvingą žurnalą anglų kalba leidžia VŠĮ „Pasauliui apie mus“ Vilniuje. Leidinys skirtas Lietuvos turistams, tačiau jį įdomu pasiskaityti ir tiems, kurie nori žinoti naujausias žinias iš Lietuvos. Jame daug įvairiausių straipsnių.

Šį kartą žurnale Laima Vincė rašo apie sovietmečiu slapta Lietuvoje spausdintą „Lietuvos katalikų bažnyčios Kroniką“, Jolanta Paškevičienė pasakoja apie lietuviškąsias

Kūčių, Kalėdų ir Naujųjų metų tradicijas ir apie nuostabių eglutės žaisliukų kūrėją Nijolę Jurėnienę.

Violeta Davoliūtė rašo apie jaunąją Lietuvos verslininkų kartą. Aleksas Apynys pasakoja, koks mus, atvažiavusius, pasitiks Vilniaus oro uostas po pertvarkos.

Spanguolės. Kas nežino šios lietuviškos uogos. Apie jų augimo vietas, vertingas savybes galėsite sužinoti perskaitę Jolantos Paškevičienės straipsnį „Where the Cranberry grows“.

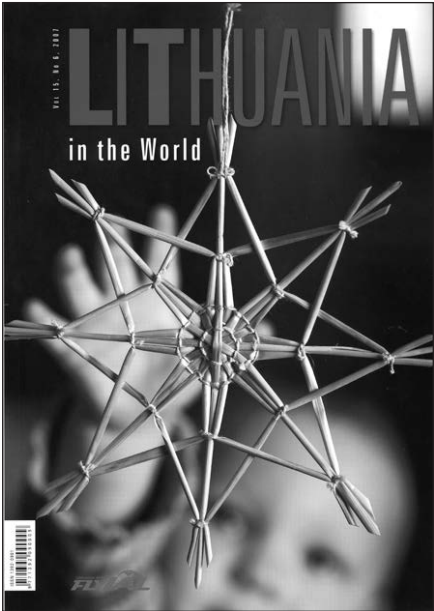
Jurgita Gerlikaitė rašo apie Čikagos kultūros centre atsidarančią jos močiutės Petronėlės Gerlikienės siuvinėtų kilimų parodą.

Jei mėgstate operą su malonumu perskaitysite Julijos Kalpokienės paruoštą straipsnį apie Europos scenas užkariavusį jauną lietuvių tenorą Edgarą Montvidą, kurį čikagiečiai matė ir lietuvių operos pastatyme.

Žurnalas gausiai iliustruotas spalvotomis nuotraukomis, jame daug trumpų naujienų iš Lietuvos. Čia rasite ir rekomendacijų, kur galite apsilankyti ir ką pamatyti Lietuvoje.

Žurnalą galima užsisakyti (kaina – 58 dol. metams). Čekius siųsti: Pasauliui apie mus VŠĮ, J. Basanavičiaus g. 7, LT–01118, Vilnius, Lithuania.

Paruošė L. A.

Mūsų stalui

Po Švenčių maratono pasilepinkime sriubomis

Praėjo ilgai lauktų Švenčių dienos, susitikimai šventiškai papuoštuose namuose prie šventinio stalo, gausiai apkrauto valgiais ir gėrimais. Taip jau mes, lietuviai, esame pripratę. Artėja dar vienas ilgas savaitgalis, o kai kuriose įstaigose net ir visa šventinė – švenčių atostogų savaitė. Po įvairių mėsiškų patiekalų, silkių ir mišrainių reikėtų leisti skrandžiui pailsėti. Išsivirkime sriubos, lengvos ir kartu maistingos.

Avokadų sriuba

3 puodelių (0,75 litro) vištienos sultinio,
2 prinokusių avokadų,
0,5 citrinos sulčių,
0,5 stiklinės grietinės,
baltųjų pipirų,
druskos,
maltų aitriųjų pipirų.

Avokadus nulupti, išimti kaulus ir elektriniu rankiniu smulkintuvu susmulkinti, sumaišyti su citrinos sultimis, įmaišyti šiltą sultinį. Grietinėle suplaksti ir įmaišyti į sultinį. Jį paskaninti druska, baltaisiais pipirais, maltais aitraisiais pipirais. Šią sriubą galima patiekti ir šiltą, ir šaltą. Prie jos tinka prancūziškas batoanas ar šviesi duona.

Trinta porų ir petražolių sriuba

0.15 lb (70 g) porų,
1 svogūno,
0.22 lb (100 g) petražolių šaknų,
0.7 oz (20 g) sviesto,
3 puodelių (0,75 litro) daržovių sultinio,
3.5 oz (100 g) grietinės,
2 šaukštelių citrinos sulčių,
baltųjų pipirų, druskos,
0.33 lb (150 g) krabų,
2 riekių šviesios duonos,
1 oz (30 g) sviesto.

Petražolių šaknis, svogūną nuvalyti, smulkiai supjaustyti, porą švariai nuplauti, nusausti, smulkiai supjaustyti. Puode pakaitinti sviestą, jame patroškinti petražoles, svogūną, porą. Užpilti sultinį, grietinėle ir dar 10 min. ant vidutinio karštumo ugnies patroškinti. Puodą nukelti nuo ugnies ir elektriniu rankiniu smulkintuvu viską sutrinti. Paskaninti druska, pipirais, sudėti krabus, dar truputį pakaitinti. Duoną supjaustyti kubeliais ir dėti į keptuvėje įkaitintą sviestą, pakepinti atsargiai pamaišant. Į lėkštes pilti sriubą, ją pabarstyti pakepinta duona.

Žiedinių kopūstų sriuba

1.10 lb (500 g) žiedinių kopūstų,
1 svogūno, 1 oz (30 g) sviesto,
0.7 oz (20 g) miltų,
3.5 oz (100 g) baltojo vyno,
3 puodelių (0,75 litro) sultinio,
1 šaukštelio citrinos sulčių,
3.5 oz (100 g) pieno,
2 šaukštų grietinės,
0.22 lb (100 g) tepamo sūrio su krapais,
baltųjų pipirų,
druskos, malto muskato,
0.07 lb (30 g) virto kumpio,
1 šaukšto pjaustytų petražolių lapelių.

Žiedinį kopūstą nuvalyti, padalyti į mažas „rožytes“. Svogūną nuvalyti, susmulkinti, dėti į puode pakaitintą sviestą, pakepinti, pabarstyti miltais, dar truputį pakepinti. Supilti sultinį, pieną, grietinėle, citrinos sultis, užvirinti, sudėti žiedinio kopūsto „rožytes“, sumažinti ugnį iki minimumo, pavirti 20 min. Kelias „rožytes“ kiaurasamčiu išgriebti, padėti šalia. Į sriubą įmaišyti tepamą sūrį ir rankiniu smulkintuvu viską susmulkinti. Sriubą paskaninti druska, pipirais, muskatu. Sudėti likusias „rožytes“, pjaustytą kumpį, dar truputį pašildyti. Prieš patiekiant pabarstyti petražolių lapeliais.

Česnakų sriuba

10 skiltelių česnako,
1 svogūno,
1 šaukšto aliejaus,
1 šaukštelio miltų,
0,5 stiklinės baltojo vyno,
2 puodelių (0,5 litro) sultinio,
7 oz (200 g) grietinės,
pipirų,
druskos,
čili miltelių,
0,5 šaukšto pjaustytų svogūnų laiškų.

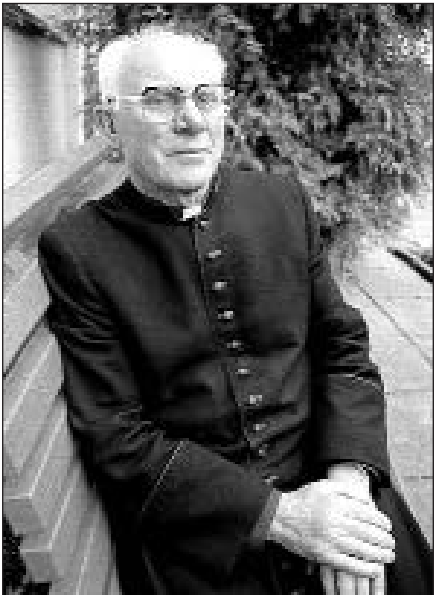
Česnakus nuvalyti, perpjauti skilteles išilgai, susmulkinti, svogūną taip pat susmulkinti. Puode pakaitinti aliejų, jame pakepinti česnaką, svogūną, bet kad neparuduotų, nes česnakas apkas. Pabarstyti miltais, pamaišyti, supilti vyną, sultinį ir 15–20 min. pavirti. Tada supilti grietinėle, paskaninti pipirais, druska, aitriųjų pipirų milteliais. Prieš patiekiant pabarstyti svogūnų laiškais. Šalia galima patiekti šviesią duoną.

Madam Audronė
Alfa.lt

MIRĖ MONS. KLEOPAS JAKAITIS (1924–2007)

Rugpjūčio 29 d. ryte savo namuose mirė Šiaulių vyskupo generalvikaras mons. Kleopas Jakaitis. Mons. K. Jakaitis gimė 1924 m. gruodžio 1 d. Apolonovkos kaime, Šimkaičių valsčiuje, Raseinių rajone. 1943–1947 m. studijavo Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje. 1947 m. gruodžio 20 d. išventintas į kunigus.

Mons. Kleopas Jakaitis.

1947 m. paskirtas Šiaulių Šv. Petro ir Pauliaus parapijos vikaru, 1953 m. – Kauno arkikatedros bazilikos vikaru. Šiek tiek vėliau tais pačiais metais – Kauno arkivyskupijos metropolinio tribunolo notaru. 1960 m., paliekant jam Kauno arkikatedros bazilikos vikaro pareigas, paskirtas Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos kurijos sekretoriumi. 1965 m. atleistas iš minėtų pareigų ir paskirtas Kėdainių parapijos klebonu ir Kėdainių dekanu. 1969 m. jam papildomai patikėtos Apytalaukės klebono pareigos. 1979 m. tapo Šiaulių Šv. Apašt. Petro ir Pauliaus ir Aukštelkės parapijų klebonu bei Šiaulių dekanu. 1984 m. paskirtas Kauno arkivyskupijos Kunigų tarybos ir Konsultorių kolegijos nariu. 1984 m. popiežius Jonas Paulius II suteikė kun. K. Jakaičiui monsinjoro titulą. 1992 m. atleistas iš Aukštelkės parapijos klebono pareigų paliekant kitas turėtąsias pareigas. 1997 m. paskirtas Šiaulių vyskupijos bažnytinio tribunolo santuokos ryšio gynėju ir teisingumo saugotoju, 1999 m., atleidus iš Šiaulių katedros parapijos klebono ir Šiaulių dekanato pareigų, – Šiaulių vyskupo generalvi-

karu. 2000 m. tapo Šiaulių miesto garbės piliečiu. 2000 m. paskirtas Šiaulių vyskupijos ekonomu, 2007 m. liepos 27 d. iš šių pareigų atleistas.

Šiaulių vyskupas E. Bartulis atsisveikinimo šv. Mišias aukojęs rugpjūčio 31 d. Jose dalyvavo 54 kunigai iš Šiaulių ir kitų vyskupijų, koncelebravo Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas. Sakydamas atsisveikinimo žodį, Šiaulių ganytojas prisiminė paskutinį susitikimą su velioniu antradienio, rugpjūčio 28-osios, vakarą. „Kai išeidinėjome, jis dar stengėsi atsistoti, pakėlė akis į dangų, pakėlė rankas, meldėsi, laimino. Tarsi dar trokšdamas paaukoti šv. Mišių auką. Tačiau paskutinė jo Mišių auka buvo sekmadienį kambarėje“, – sakė vyskupas pabrėždamas nepaprastą monsinjoro nuolankumą, paprastumą, gerą širdį, jautrumą ir dėkingumą visiems. „Jo mintis, – kalbėjo ganytojas, – buvo kiekvieną žmogų priartinanti prie Dievo, prie žmogaus. Jis savo asmeniu neužstojo Dievo žmonėms. Jis sugebėjo patraukti visus prie Kristaus, trokšdamas pasilikti nuošaly. Pagal Evangeliją jautėsi nenaudingų tarnu.“

Monsinjoras K. Jakaitis palaidotas Šiaulių katedros šventoriuje. Prie kapo duobės atsisveikinimo žodį tarė Panevėžio vyskupas emeritas Juozas Preikšas – bendražygis kunigystės kelyje, bendravęs su velioniu 62 metus. Vyskupas apibūdino mirusį buvus kilnios, vaikiškos, jautrios širdies žmogų, kuklų, malonų, visuomet visiems draugišką. Gražių žodžių apie monsinjorą Kleopą Jakaitį pasakė ir Šiaulių miesto meras Genadijus Mikšys. Mero teigimu, monsinjoras Šiauliuose buvo mylimas ir gerbiamas, todėl jam vienam pirmųjų šiauliečiai pasiūlė suteikti Šiaulių miesto garbės piliečio vardą. „Mums, šiauliečiams, lieka daugiau nei 30 metų sakyti jo taikūs pamokslai, dalyti rūpestingi patarimai“, – sakė Šiaulių miesto meras.

„Bažnyčios žinios“,
Nr. 17, 2007

P. S. Liko liūdinti Jo sesuo Janina Vyšniauskienė, vienintelė likusi iš Jakaičių giminės, kuri rūpinosi brolio globa iki Jo mirties, ir pusbrolis Stasys Džiugas, gyvenantis Oak Lawn, IL, per daugelį metų palaikęs su Kleopu artimus ryšius įvairiais būdais ir keliais.

Anglijoje išleistas kunigų kalendorius

Anglijoje, Leeds vyskupijoje, išleistas kalendorius, kurio tikslas tikinčiuosius supažindinti su gyvenimu tų, kurie pasirinko kunigystės kelią. Leeds vyskupijos išleistas 2008 metų kalendoriaus šūkis: „Kunigas visam gyvenimui, ne tik Kalėdoms ir Velykoms“.

Kalendoriujė yra išspausdintos Leeds vyskupijoje dirbančių kunigų nuotraukos, kuriose atsispindi įvairios gyvenimo situacijos – nuo darbo iki rekreacijos. Prie kiekvienos nuotraukos pateikiamas ir kunigo liudijimas, kodėl būtent pasirinko kunigystę. Leeds vyskupas Arthur Roche tikisi, kad kalendorius padės pažinti žmoniškąją kunigų pusę ir paskatins

rinktis pašvęstojo gyvenimo kelią.

Kunigai neateina iš niekur, teigia Leeds vyskupas, jie gimsta šeimose, turi svajones ir siekius kaip ir kiekvienas asmuo. Taip pat turi rūpesčių bei išgyvena nerimą. Tačiau, nežiūrinti viso šito, jie dosniai pasiaukoja Bažnyčios tarnystei, – tvirtina vysk. Arthur Roche.

Tarp kunigų nuotraukų yra ir kun. Neil Byrne, Wealstun kalėjimo kapeliono. Paklaustas, kuo būtų tapęs, jei nebūtų kunigas, kun. Byrne teigia, jog nebūtų galėjęs savęs realizuoti, o gal net būtų pakliuvęs į kalėjimą.

Vatikano radijas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Lietuvos Respublikos generalinis konsulas** Čikagoje, Čiurlionio galerija ir Čikagos miesto kultūros reikalų departamentas maloniai visus kviečia į lietuvių dailininkės Petronėlės Gerlikienės (1905-1979) išsiuvinėtų kilimų parodos „Embroidered Myths and Everyday Stories“ atidarymą, kuris vyks 2008 m. sausio 11 dieną, penktadienį, nuo 6 val. v. iki 8 val. v. Čikagos kultūros centre, 78 East Washington Street, Chicago, IL 60602. Paroda Čikagos kultūros centre bus eksponuojama nuo 2008 m. sausio 12 d. iki balandžio 6 d. Tel. pasiteiravimui 312-744-6630. Įėjimas nemokamas.

♦**Laisvės gynėjų Sausio 13-osios** dienos minėjimas Brighton Park lietuvių parapijoje. Sausio 13 dieną 10 val. r. Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijoje bus aukojamos šv. Mišios už žuvusius Lietuvos Laisvės gynėjus. Jų garbei bus uždegta 14 trispalvių žvakučių. Po šv. Mišių minėjimas parapijos salėje. Kalbės Sausio 13-sios įvykių dalyvis, Parlamento gynėjas Ernestas Lukoševičius. Po minėjimo bus pietūs. JAV LB Brighton Park apylinkės valdyba kviečia visus apylinkių lietuvius.

♦**Vilniaus styginio kvarteto koncertas** vyks sausio 23 d., trečiadienį, 7 val. v. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont. Į labdaros koncertą kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

♦**Maloniai kviečiame į „Žaltvykslės“ teatro premjerą**, kuri įvyks vasario 2 d. 6:30 val. v. Jaunimo centre. Spektaklyje vaidina: Aušra Jasaitė, Linas Umbrasas ir Antanas Steponavičius. Tai vieno veiksmo pjesė, kurioje išgalvotas pasaulis susimaišo su realybe, kurioje fantazija ir realybės

suvokimas eina visiškai šalia vienas kito. Tik kas nugalės?...

♦**Mažosios Lietuvos lietuvių draugija** Čikagoje maloniai kviečia į tradicinį „Užgavėnių šiupinį“, kuris vyks vasario 2 d., šeštadienį, 6 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje. Meninę programą atliks vokalinė grupė „Laumės“, bus vakarienė, šokiai, kuriems gros Alгимanto Barnišio orkestras. Stalus ar pavienes vietas galite užsisakyti tel. 630-969-1316 (Ramūnas Buntinas).

♦**Tradicinis Jaunimo centro Vasario 16-osios minėjimas** vyks kavinėje, vasario 16 d., šeštadienį. Rengia Jaunimo centro valdyba ir Moterų klubas.

♦**Pavasarinė mugė kovo 1-2 dienomis** vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje. Rengia Jaunimo centro valdyba ir Moterų klubas.

♦**Čikagos lietuvių skautų tradicinė Kaziuko mugė** įvyks š. m. kovo 9 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame visus skautus, tėvelius bei skautų rėmėjus apsilankyti ir paremti šią lietuvišką jaunimo organizaciją. Norint gauti daugiau informacijos, prašome kreiptis pas Aušrą Jasaitę-Petry tel. 708-349-8436 arba el-paštu: ausra67@sbglobal.net.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Maria D. Kucinas iš **Downers Grove, IL** ne tik pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą, bet ir paaukojo mums 65 dol. Dėkojame Jums, kad mus skaitote ir remiate.

Gen. mjr. JONAS ALGIRDAS KRONKAITIS, buvęs Lietuvos kariuomenės vadas, bus garbės svečias ir pagrindinis kalbėtojas vasario 10 d., sekmadienį, 1 val. popiet Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės minėjime Marijos gimnazijos salėje Čikagoje.

Minėjimą rengia ALTo Čikagos skyrius, pirm. Evelina Oželienė.

Amerikos Lietuvių Taryba

KVIEČIAME Į PSICHOLOGINES PASKAITAS!

Ziono lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčia
9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL 60553
Tel. 708-422-1433 (raštinė) arba 630-399-9082

Sausio 13, 2008, 1 val. p. p.

Kaip apsisaugoti nuo streso? Mokslininkų teigimu, šiandien stresa pelnytai galima vadinti „civilizacijos liga“. Apie 80 proc. visų ligų prasideda būtent nuo streso. Ką daryti, kad sumažinti įtampą ir pajauti, kad Jūs valdote stresą, o ne jis valdo Jus? Paskaitoje bus aptariamos streso priežastys bei pateikti patarimai stresui sumažinti ir savikontrolei pagerinti.

Sausio 20, 2008, 1 val. p. p.

Konstruktivūs konfliktų sprendimo būdai. Šioje paskaitoje kalbėsime apie emocijų vaidmenį konflikte bei dažniausiai pasitaikančius konfliktų sprendimo būdus. Taip pat susipažinsime su pagrindiniais konfliktų valdymo būdais ir sužinosime, kuo konfliktai gali mums pasitarnauti.

Sausio 27, 2008, 1 val. p. p.

Kad bendravimas būtų efektyvus. Paskaitoje-seminare, paremtoje amerikiečių psichologės Susan Heitler knyga „Power of Two“ išgirsite apie pykčio skalę, 4 mitus apie pyktį bei sužinosite, kaip lavinti klausymosi įgūdžius. Tai praktinis užsiėmimas, kurio metu mokysimės geriau pažinti ir įvardyti savo bei kito žmogaus jausmus.

Užsiėmimus veda Laima Zavistauskas MS, LPC

Anna Sinkiewicz, gyvenanti **Homer Glen, IL**, parėmė mūsų laikraštį 50 dol. auka. Esame Jums dėkingi.

IEŠKO GIMINIŲ ...

Sausio mėnesį Čikagoje atidaromos net dvi parodos, susijusios su Petronėlės Gerlikienės vardu – viena sausio 11 d. Čikagos kultūros centre, 78 Washington St., Chicago, kita – Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. P. Gerlikienė yra gimusi Čikagoje. Ją mažą tėvai parsivežė į Lietuvą. Amerikoje liko daug Gerlikienės giminių. Į parodos atidarymą atvyko P. Gerlikienės sūnus dailininkas Pranciškus ir jos anūakai – grafikė Jurgita ir juvelyras Darius. Jiems būtų įdomu žinoti, o gal ir susitikti su giminėmis. Gal giminės atvyktų pasižiūrėti ir ruošiamų parodų.

Pranciškus Gerlikas (jaunesnysis) redakcijai atsiuntė 2 nuotraukas. F. A. Drukteinio nuotraukoje pirmas iš kairės dailininko tėvas – Pranciškus Gerlikas su dviem jaunesniais broliais. Viduryje stovintis brolis vedė apie 1910 metus. 1923 m. Pranciškus Gerlikas grįžo į

Dailininkės brolis Jonas Kromelys

Lietuvą (jaunesnieji broliai liko Amerikoje), apsigyveno netoli Šilalės, kur vedė Petronėlę Kromelytę. Jaunavedžai apsigyveno Mažrimų km., kur ir gimė jaunesnysis Pranciškus Gerlikas.

Kitoje nuotraukoje – Jonas Kromelys, Petronėlės Gerlikienės brolis. Jis maždaug 1923–1925 metais išvyko į Ameriką ir

apsigyveno Čikagoje adresu: 1745 S. Halsted St. Turėjo 6 vaikus, 4 sūnus ir 2 dukras. Vyriausias Jonas po tėvo mirties liko gyventi tėvo namuose. Žinomi dar dviejų Jono vaikų vardai – Juozas ir Erika.

Petronėlės Kromelytės-Gerlikienės tėvas Jonas Kromelys XX a. pradžioje Amerikoje vedė Oną Marijoną Musteikaitę ir susilaukė su ja 4 vaikų: Jono, Petronėlės, Vlodo ir Kazimiero. Kai Petronėlei buvo apie 5 metus, šeima grįžo į Lietuvą, kur O. M. Musteikaitė-Kromelienė mirė. Jų sūnus Jonas vėliau grįžo į Čikagą, gyveno 8-je Ave. Turėjo savo gerimų parduotuvę ir vilą.

Jei atsirastų juos pažinojusių ar giminių, prašome kreiptis tel. 708-349-4768, arba atvykti į parodų atidarymus. Taip pat galite rašyti el. paštu:

dgerlikas@hotmail.com

Gerlikai į Lietuvą išvyksta sausio 20 d. ir iš anksto visiems dėkoja.

